

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

DEMOKRATINĖS Amerikos ir Anglijos išvaduotose šalyse atsteigta pilietinės laisvės ir žmonių patikimos valdžios. Visai kas kita viešpatauja komunistinės Rusijos "išlaisvinuose" kraštuose.

Vienas New York Times korespondentas, pabuvis šešias savaites Bulgarijoje, rašo, ten viešpatauja raudonasis teroras, kuris nepripažįsta jokių pilietinių teisių, ir užgniaužė žodžio ir spaudos laisvę. Bulgarijai nepatenkinti ir laukia United Nations žygio.

PANASUS TERORAS Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rumunijoje, Lenkijoje ir Vengrijoje. Kuo jis baigsis? Atsakymas aiškus: jis baigsis Rusų nuvertimu ir išvijimu. Rusai nėra galintys paversti šimtą milijonų, kad ir susiskaldžiusių, Rytų Europos žmonių.

Nors Anglija ir Rusija bando Europą pasidalinti, bet tos dalybos nepavyks, nes jos yra prieš pasidalinomų žmonių dvasios norą. Komunistų autokratija žlugs, kaip žlubo carų autokratija. Istorija yra laisvės daina, ne vergijos himnas.

KATALIKŲ spauda smarkiai pyktelėjo dėl tautinės visuomenės šaukiamo Amerikos Lietuvių Suvažiavimo Washingtone.

Kuo šauksi, tuo atsiliepi. Katalikų vadai pasirinko broliautis su menkaisiomis mūsų gyvenime socialistų ir sandariečių srovėmis, ir griežtai atsiskyrė imtis iniciatyvos suvienyti visus patriotiškus Amerikos Lietuvius. Negyvon koalicijon susidėjė, patys negyvi pasidarė.

Geri pavyzdžiai: Informacijos centrą tris metus kurė, o šelpimo fondą — tiek pat. Jei ne tautinių vadų iniciatyva tai ir šiandien bendro fondo nebūtų. Kas liko tautinei visuomenei daryti? Dirbti ką galima, pačiai vienai. Ji tai ir daro.

VOKIETIJA nugalės trys—Amerika, Anglija ir Rusija. Kitais žodžiais, ją nugalės Amerikos idealizmas, Anglijos imperializmas, ir Rusų komunistinis nacionalizmas. Ši nesuderinamų ideologinių krypčių koalicija, nežinanti nazių lukščių ir vilties, nesugrius ir karo tikslą pasieks.

Bet, kokių taikos pasaulį ji sukurs? Jos vadai, susirinkę Teherane 1943 metų pabaigoje, pasirodė, buvo Europą padalinę į dvi įtakų sritis: viena Angliams, kita Rusams. Šitoks padalinimas reiškia mirtį Lietuvos nepriklausomybei. Tas reiškia mirtį ir kitų Rytų bei Vidurio Europos mažų tautų tikrai laisvei. Šitoks laisvės smaigimas nieko gera nežada tikrai pasaulio taikai ir gerovei.

AMERIKOS idealizmas tik vieną kartą teturi Rusų komunistinį nacionalizmą įtakuoti. Amerikonai gali Rusams pranešti kad jų vienpusis elgesys Rytų Europoje tiek Amerikonių visuomenei bjaurus ir priklaus kad Maskva po karo tegul nesitiki lengvatų iš Amerikos savo nuteriotam kraštui atstatyti.

Sakoma, Stalinas noris padaryti savo vergų gyvenimą turtingesnį, bet be Amerikos pramonės pagalbos jis to padaryti neįstengs. Čia Amerikos vyriausią karta. Ar Prezidentas Roosevelt mokės tirti

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 4

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SAUSIO-JAN. 26, 1945

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 4th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

Rusai Apsupa ir Ima Rytų Prusijos Teritoriją

VEL SPĖJIMAS APIE KARO BAIGIMĄ

Rašytojas Simms tikrina gavęs žinių iš karo reikalų žinovų, sulg kurių, sekančių dviejų savaitių bėgyje gali pasirodyt Europos karo persvyra.

Jei Rusai paims Breslau ir užkariaus Sileziją, tas reikš, pradžia Vokietijos pabaigos. Rytų Prūsija sakoma esanti labai įtvirtinta, ten Vokiečiai turi 54 divizijas, ir jei bolševikai perlaui jų galybę, Vokiečiai toliau laikytis negalėsia.

WALLACE GAVO GERĄ VIETĄ

Po inauguracijos, Prezidentas Roosevelt pareikalavo atsistatydinti Jesse H. Jones, Komercijos sekretorių, ir į jo vietą paskyrė buvusį vice prezidentą H. A. Wallace. Prezidentas tą svarbią vietą duoda jam už tai kad Wallace daug dirbo Rooseveltto rinkimų kampanijoje.

Kongrese kilo didžiausia audra dėl tokio paskyrimo ir bus dedama pastangos Wallace neužtvirtinti.

Wallace skaitomas visišku nežinėliu kiek liečiasi Komercijos departamentu vadovybės.

Komercijos departamentas su visais skyriais ir pinigų skolinimo kontroliavimu skaitosi svarbiausias po paties prezidento vietos departamentas.

Radikalai ir CIO dėjo visas pastangas nominuoti Wallace vice prezidentu kitam terminui, bet nominacijos laimėjo Truman. Likęs be vietos Wallace skiriamas Rooseveltto kabineto vienu svarbiausių narių.

VOGIMAI KARIUOMENEJE

Paryžiuje tęsiasi bylos vienu po kitą Amerikos karių sugautų vogime ir paravinėjime Amerikos karo reikmenų stotyse. Vėl penki kaltininkai nuteisti po 25 metus kalėjimo.

Praneša apie areštavimą ir aukštesnių karių surištų su tomis vagystėmis. Dar 182 kariai laukia teismo.

APIPLĖSĖ GRAIKŲ ŠALPOS STOTI

Graikijoje, šelpimo punktą užpuolė bolševikai išplėšė 2,000 tonų maisto reikmenų, kurių dalį sunaikino, kitą dalį išdalino savo šalininkams.

Panašiai pasielgtų su pristatyta pašalpa ir rubais ir Lietuvoje Paleckio pasekėjai, jeigu ten būtų nugabenta pašalpa iš Amerikos.

kamai, busimame trijų didžiųjų susirinkime, ja kirsti? Nuo to kirkio priklausys ir Lietuvos likimas.

Naziai Teiraujasi apie Taiką

Raudonoji armija savo žygiuose prieš Vokiečius sakoma pasiekė jau Karaliaučius, Rytų Prūsijoje, ir mušiai atsibuna to miesto gatvėse.

Rytų Prūsija Rusų apsupama ir matomai bus atkirsta. Rusai veržiasi pirmyn per Sileziją, užėmė Oppeln ir eilę kitų miestų, taipgi apsupa Breslau. Jie jau perėjo ledą per Oder upę. Vidurinėje fronto dalyje slenka į Poznanį.

Naziai iškrausto iš Rusų užėnamų sričių Vokiečius vyrus, moteris ir vaikus, gabena visus į vakarus, sudarydami žmonėms daug vargo dėl šaltos žiemos. Visu 250 mylių frontu nuo Baltijos jūros iki Silezijos aptuštinama ir sunaikinama. Degina kaimus ir miestelius, ir, sako, paliekama maistą ir vandens šulinius užnuodina.

Tukstančiai alkani, šaltančių pabėgėlių suplaukė į Berlyną, užgribo geležinkelio stotis ir slėpminėje gatvėmis neturėdami kur pasidėti.

Nori taikos

Iš Turkijos praneša jog von Papen, buvęs Vokietijos ambasadorius Ankaroje, nurykęs į Madridą patvirtinti apie sąjungininkų taikos išlygas.

ISVEŽĖ LAVONUS. Iš Tannenbergo trunkdamiesi Vokiečiai kareiviai išvežė ten palaidoto von Hindenburg, pereito didžiojo karo Vokiečių karžygio, ir jo žmonos lavonus. Taip sakoma jie susprogdino tą paminklinį pastatą kur Hindenburg buvo palaidotas.

Hitleris sakoma pasiuntė į rytų frontą geriausius karo vadus ir Gestapo viršininką Himmlerį, kuris elgiasi sulg nuožiuos ir įvykdo visokias reikalingas permainas, net nužudymu numatytų nepatikimų vadų.

Vokietija Gauna Paragauti Karo

Šis vaizdas yra pačios Vokietijos miesto Saarlautern, išgriauto sąjungininkų bombardavimais. Pirm to, šimtai ir šimtai kitų šalių miestų, Vokiečių bombarduojami, rodė tokius liudnus vaizdus.

AMERIKIEČIAI ATSTUMTI ELZASE

Iš Paryžiaus praneša jog Vokiečiai smarkiai padidino savo spaudimą Amerikiečių šiaurinėm Alzase ir atstumė Amerikiečius apie 7 ar 8 mylias atgal.

Britų ir U. S. įjegos palengva stumia nazius Holandijoje ir Belgijoje.

Iš vakarų fronto sakoma permeta dvi Vokiečių divizijas į rytinį frontą atlaikymui bolševikų.

Vakarų frontas šiuo tarpu liko antraeilis dalykas. Net Amerikos kariai daugiau įdomaujasi kaip vyksta antrame fronte ir kaip toli Rusai pažengė kurią dieną.

SERBŲ KARALIUS NEUŽSILEIDŽIA

Londonas. — Jugoslavijos karalius Petras pašalino savo vyriausybės iš exile premjerą, Dr. Ivan Subacic, patatydindamas jo vieton Serbų demokratų vadą, Mr. Milan Groll.

Maskvai tas žygis labai nepatinka, bet jaunas karalius pasakė jog jis nustojo pasitikėjimo į Subacic ir nenori jo patarnavimo vedime derybų su maršalu Tito ir Maskvos agentais.

Britai jau irgi pradėjo jausti kad ateina laikas užbaigti komunistų įtaką Jugoslavijoje, ir tuo klausimu tarp Stalino ir Churchillio apsiereškė nesutarimas.

Peru respublikoje, Pietų Amerikoje, kaip praneša, Mosna upės potvinyje žuvo apie 1500 žmonių ir sunaikinta didelė dalis miestelio Chavin.

VENGRIJA sutiko baigti karą ir pasirašė paliaubas su Sovietais, Britanija ir Amerika.

Maskva ir Vengrijai pastatė savo ištikimą valdžią užimtoje dalyje.

Luzon Salos Išiveržimo Vadai

Gen. Douglas MacArthur, viršuje, kairėje, su Lieut. Gen. Walter Krueger, kuriu vadovavo Luzon saloje Japonų užpuolimą. Apačioje eilė karo laivyno aukštųjų vadų kurie dalyvavo sugryžimo į Luzon salą ataka.

KAIP IŠBLAŠKYTI LIETUVIAI

KELETAS ŽINIŲ APIE TULS LIETUVOS KARO PABĖGELIUS

STOCKHOLMAS. — Arkivyskupas J. Skvireckas ir Vyskupas Brizgys su Kauno Metropolijos kurija, Vokiečiams apleidžiant Kauną, prievarta buvo išvežti Vokietijon. Dabar sužinota kad Arkiv. Skvireckas apgyvendintas Viennoje, o kurija su Vyskupu Brizgiu Regensburge, kur gyvena ir anksčiau išvežtas Kun. Mykolas Krupavičius.

PARYŽIUS. — Architektas Petras Kiaulėnas, Lietuvių Sąjungos pirmininkas, prašo pagalbos tuliems čia atsidurusiems Lietuviams, kurie Vokiečių privarta buvo atgabenti darbus. Iš jų sužinota kad žmona ir du sūnūs Karolio Maslauskio, iš Kibių k., Leipalingio val., Seinų apsk., Vokiečių sušaudyti už platinimą Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto požeminės spaudos.

Rašytojas K. Aleksandravičius gyvena Grenoble, Pietų Prancuzijoje. Paryžiuje iš labiau žinomų Lietuvių gyvena jaunas Baltrušaitis, buvęs Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Dr. S. A. Bačkis, generalinio štabo Juk. M. Lanskoronskis.

Sąjunga prašo Amerikos Lietuvių redakcijas siuntinėti jiems savo laikraščius, nes pasiilgusių skaityti Lietuviškai esą šimtai.

Amerikos kareivių žusta Vokietijoje 60 ant vieno Britų kareivio. Britai pripažįsta kad Amerikiečiai atlieka beveik visą kareivimą.

Gruodžio mėnesį mušiuose su Vokiečiais Amerikos nuostoliai siekė 74,788 užmuštais, sužeistais ir dingusiais.

MIRĖ JONAS J. NIENIUS

Dirvai praneša kad Sausio 15, po poros dienų pasirgimo, mirė Jonas J. Nienius, gyvenęs Sweet Valley, Pa.

Jonas J. Nienius buvo ilgametis veikėjas tautinėje dirvoje, ir tautinių laikračių bendradarbis.

Jis dalyvaudavo SLA ir kituose Lietuvių suvažiavimuose. Paėjo nuo Zapyškio, netoli Kauno. Velionis troško kad Lietuva vėl būtų laisva.

LUZONE SEKASI

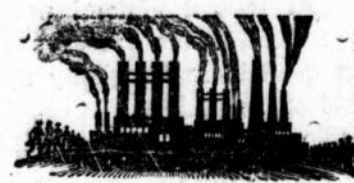
Luzon saloje, Amerikiečių įjegos žygiuoja į pietus link Manila uosto, jau pasiekė Clark lėktuvų centrą, toje srityje sunaikinant daug Japonų lėktuvų.

Tame žygyje Amerikiečiai išmuša po 10 Japonų už kiekvieną žustantį savo kareivį. Pastarų dviejų savaitių bėgyje Luzon salos mušiuose išmušta 6,000 Japonų ir tiek 657 Amerikiečių krito.

U. S. Valstybės Sekretorius Stettinius taipgi dalyvauja "trijų didžiųjų" konferencijoje, kuri ruošiamą. Kada ir kur ji įvyks niekas negali pasakyti.

Stalinas kiek žinoma reikalauja kad ir Prancuzija būtų atstovaujama tose derybose. Gen. De Gaulle pasirošęs vyktyti tą konferenciją.

Nužudė dukterį. Hutington, W. Va. — Tula Nellie Switzer, 52 m., kirviu nužudė savo ištekęsiją dukterį, kurios vyras tarnauja laivyne. Ji sako norėjo nužudyti ir savo 85 metų amžiaus motiną ir pati savižudy.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

9 užmušta. Heileville, Okla. — Kasykloje ištikus dujų sprogimui užmušta 9 darbininkai, kurių lavonai vėliau surasti.

Amerikos ukėms šią vasarą bus reikalinga mažiausia 4 milijonų specialių darbininkų išpildymui maisto reikmenų kiekių išauginimo ir derliaus surinkimo.

Šymet numatyta reikės milijono darbininkų daugiau negu dirbo ukėse pernai.

Miestų gyventojai bus rekrutuojami vasaros darbams ukėse.

Blogas žiemos oras sutrukdė nekuriuos darbus, ypač tą sutrukdymą jungia pieno industrija. Sniego pūgos ir sutramdyta transportacija sukludė pristatymą senos geležies ir liejyklas, ko pasekmėje pieno produkcija nukentės.

Ispanijoje, Baracaldo geležies liejykloje, ištikus dujų sprogimui 9 darbininkai užmušta ir 13 sužeista.

Karo vadovybė pasiuntė apie 16,000 vyrų iš kariuomenės ir laivyno į kritiškus darbus. Tie kariai pasiųsta į ratams gumų, vario ir liejyklų darbus kur trūksta darbininkų.

Visoje šalyje karo dirbtuvėms šiuo tarpu sakoma reikalinga dar 500,000 darbininkų.

Amerikos ukėms raginami šymet imtis maisto auginimu pilnu mastu kiek tik galima.

Numatoma kad šymet bus užsėta ir užsodinta iki 363,635,000 akru, 3 nuos. daugiau negu 1944 metais.

Šymet bus didinama linu, cukrinių runkelių ir dobilų sėklų auginimas, taipgi tabako, bulvių ir pupų. Galvijų skerdimui numatoma paruošti 35,000,000, padauginimui mėsos.

Pieno tikima šymet gauti 120,582,000,000 svarų, 582,000,000 svarų daugiau negu pernai.

Detroit. — Chrysler automobilų dirbtuvėse Dodge ir Highland Park skyriuose iki Sausio 1 buvo padaryta 150,000 raketų naudojamų Europos ir Pacifiko karo frontuose. Tos raketos leidžiamos iš laivų, iš lėktuvų ir iš tankų ir priešui labai kenksmingos.

Britų submarinai pastaru laiku paskandino 84 Japonų laivus Azijos pakraščiuose.

Meksikoje. Jelisco valstijoje siaučiant raupams, mirė apie 500 žmonių. Valdžia deda pastangos kovoti su ta epidemija.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Ruošiama Pittsburghui Apsauga nuo Potvinių

Pittsburghui nereikės daugiau bijoti potvinių kokie ištikdavo praityje, kuomet bus užbaigti įrengti siulomi potvinių kontroliavimo rezervuarai Monongahela ir Allegheny upių aukštesnėse dalyse.

Ohio upės, kuri prasideda ties Pittsburghu susiliejant pamėnėtom dviem upėm, kontroliavimui numatyta apie 750 milijonai dolarių. Iki šiol tikėtai trečdalis tų kaštų autorizuota. kiti pinigai bus paskirti vėliau. Bet tie pinigai yra tik maža dalis sulijinant su nuostoliais kokie padaromi potviniams užklupus.

MAZIAU MIRČIŲ

Nežiūrint prasto oro, ar gal del jo, mirtys Pittsburghe šią žiemą sumažėjo apie 40 nuoš. lyginant su pereinamųjų metų žiema.

Grūdžio mėnesį, kaip sveikatos departamentas praneša, mirė tik 653 gyventojai, palyginant su 1054 mirusiais 1943 metų Grūdžio mėnesį. Mirčių sumažėjimas matosi ir šio Sausio mėnesį.

Sumažėjo žymiai ir sirgimai. Grūdžio mėnesį buvo tik 359 raportuotų susirgimų miesto gyventojų tarpe, kuomet 1943 metų Grūdžio mėnesį buvo net 1699.

Sakoma jog šaltas žiemos oras yra viena svarbių priežasčių sumažėjimo mirčių.

GERALŲ INDUSTRIJA NETĖKS DARBININKŲ

Alaus ir saldžių gėrimų industrijos Pittsburghe, kaip nebutinos industrijos, turės savo darbininkų dalį atiduoti karo reikmenų darbams. Jau pradėta surašymas tokių darbininkų.

Buvo tikėtasi kad nebutinos industrijos savanoriai paluosuos tam tikrus skaičius savo darbininkų kad jie eitų gelbėti karo pastangoms, bet niekas nesiskubino to daryti. Dabar Karo Darbo Jėgų komisija pradės surašinėti ir raginti darbininkus kad pereitų į karo reikmenų industrijas.

PUBLIKA PRAGĖRĖ 7 BILIJONUS DOLARIŲ

Sunku ir įsivaizduoti, tačiau skaitlinės nemeluoja: išroškė Amerikiečiai 1944 m. praleido savirš 7 bilijonus dolarių alkoholiniams gėrimams. Bendrai imant, penki centai iš košno dolario gauto ar uždirbto, po takų išskaitomi, išleista svaiginantiems gėrimams.

Išskaičiuojama kad nuo galvos visų šalis gyventojams — įskaitant ir kūdikius — pragera 854 per metą. Tai yra aukščiausias visų laikų rekordas.

Sako, buvo išgerta virš 165 milijonų galonų deginies už pusketvėto bilijono dolarių; alaus išgerta už tris bilijonus dolarių, likusi dalis išleista vynui.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytonas
1302 Lamar St. Dayton, O.

VAISTAI NUO GĖLIMO KOJŲ, KAULŲ

Visi vaistai nuo kojų gėlumo, nuo Reumatizmo ir nuo kitų skaudėjimų. Kreipkitės, duosiu gerą patarimą. Pridėkit 3c stano atsakymui laišku.

PETRONĖLĖ LAMSARGIENE

1814 So. Water Street Philadelphia 48, Pa.

PHILADELPHIA

BE LAISVĖS NEIMANOMA NEI GYVENTI...

Praeitais 1944 metais, mūsų tautos entuziastiškas darbuotojas, Bronius K. Balutis, iki šiol Lietuvos Ministras Anglijai, minėjo savo 65 metų amžiaus sukaktį. Tos sukakties proga, vienas vietinių veikėjų jo pagarbai patalpino vietos Lietuvių Naujienose nors ir kuklią bet savo ruožtu atitinkamą linkėjimą. Už tai dabar nuo p. Balučio gavo padėkos laišką, kuriame tarp kitų žodžių jis rašo sekančiai:

"...Prašu priimti mano geriausius linkėjimus Kalėdų ir Naujų Metų proga, kad visų gerų Lietuvių troškimai ir lūkesčiai pagalios galėtų išsipdyti: kad mūsų brolių ir sesučių kančios Lietuvoje galėtų kuogreičiausiai užsibaigti ir mūsų nelaiminga tauta vėl galėtų išvysti laisvės saulę, be kurios jokia laimė, netgi jokia gyvybė, yra neįmanoma."

ATVYKO KAPT. P. LABA- NAUSKAS

Pastaru laiku Philadelphiajį apsigyveno buvęs Lietuvos karo laivo "Prezidentas Smetona" Kapitonas Paulius Labanauškas, baigęs California universitete elektrotechnikos inžinieriaus mokslą.

BAISIOS ŽINIOS

Vienas mūsų viengentis veikėjas gavo laišką iš Italijos nuo vieno Lenko profesorius, F. Skowyras, kuris tarp kitko rašo šiuos šurpulingus žodžius:

"Po pasirašymo Lenkų-Sovietų sutarties (prie Gen. Sikorsko), plačiai atsivėrė vartai kalėjimų ir koncentracijos lagerių paleidžiant į laisvę didelius skaičius Sovietų įkalintų ir išvežtų Lenkų. Gryžtant iš Sibiro tundra, mes pasitikdavom ištisus transportus kalinių susidedančių iš Lietuvių ir Latvių vėžamų į lagerius ir kalėjimus, kuriais buvo užpiloma mūsų žmonių apleistos vietos. Kaip matėsi, tai vis daugiausia buvo apsviestiniai, inteligentija. Suliesę, išblyškę ir beviltėje desperacijoje pasiekusioje aukščiausio laipsnio; visi nuvarę ir nukamuoti. Kai dabar prisimenu apie juos, šurpas visu mano kūnu nueina. Ne tik todėl kad pats tą savo kailių patyriau, bet todėl kad jie atrodė jau apgailėjimo verti užkankinti žmonės". XX.

KANADIEČIAI NE- NORI EITI Į KARO FRONTĄ

Kanados kareiviai, kurie sutinka tarnauti savo šalyje, rodo pasipriešinimo vykti į užjūrį. Pastaru laiku iš 15,600 kariuomenės draftuotos vykti į karo frontą Europoje, net 8,000 vyrų be jokio leidimo išėjo savo keliais ir nepasirodė uoste sėdimui į laivus.

Jie pradėta įieškoti ir gaudyti. Dalis iš jų sugrįžo patys, bet kiti ir po šiai dienai slapstosi.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS METINIS KON- CERTAS

Sekmadienį, Vasario 4, rengiamas didelis metinis Vienybės koncertas. Šis koncertas kartu bus paminėjimas ir Juozo Tysliavos 10 metų spaudos darbo jubilėjus.

Koncerto programą išpildys virš 30 pirmaeilii dainininkų Lietuvačių iš Chicago — tai žinomos Alice Stephens-Steponavičienės choras.

Koncertas atsisbus Labor Lyceum, žinomoje vietoje, prasišės 4 val. po pietų.

Šioje išskilmėje dalyvaus žymių svečių iš plačios Amerikos: greta Chicagočių, bus iš Clevelando, Philadelphijos ir kitų rytinių miestų.

BALTIMORE, MD.

NETIKĖTA MIRTIS.

Grūdžio 22 vakare, gatvėkaris užmušė Lietuvį, Vladą Stukį, apie 50 metų amžiaus. Velionis gimes Betygalos parapijoje. Buvo tikybinis ir tautinis žmogus, prikylėjęs prie LRKSA 13 kuopos ir buvo jos raštininku. Taipgi buvo nariu šv. Vardo Jėzaus, ir Lietuvai Vaduoti Sąjunks 4-to skyriaus.

Palaidotas Grūdžio 26, su bažnytinėmis apeigomis, Holy Redeemer kapinėse. Velionio lydetojai sugrįžo pietų į Lietuvį sale, kur po valgio buvo pasakyta kalbos. Velionio pusbrolis D. Mačiulis perstatė kalbėti seną vietos, veikėją Joną Čėsną, kuris įspūdingai apibūdino velionio darbuotę mūsų tarpe ir jo tragišką mirtį.

Vlado Stukio žmona iš kitų miestų taipgi užpirkė mišias: Vlado Lušo šeima iš Waterbury, Conn., ir Jono Šarkaus iš Philadelphia, Pa.

PADEKA. Velionio brolis Kostantas Stukis, kuris rūpinosi laidojimo reikalais, reikią nuosirdžią padėką giminėms, draugams ir visiems tiems kurie prisistūdė gėles, lankėsi sermynose, užpirkė mišias ir dalyvavo palaidojime. Sako: A. A. broli mielas.

Ant. Kurelaitis.

PARVYKO PASILSIULI

Kariuomenės slaugė, Lieutenantas Dorothy Sarsitis, po šešių mėnesių veikimo Viduržemio ir Adriatiko jūrų šalyse, gavo progos parvykti namon pasilsiui. Ji čia viesi pas savo tėvus. Jos tėvas, Juozas E. Sarsitis, yra Baltimorės apskrities policijos saržentas.

Baltimore Sun patalpino jos atvaizdą ir aprašymą jos atpasakojimų apie jos prietikius karo frontuose ir parvykstiant laive su šimtais sužeistų karių į šią šalį.

●AMERIKOS žmonės bulvių dabar valgo mažiau negu valgė 30 metų atgal, bet suvalgo daug daugiau visokių daržovių.

Žymiausi Šalies Futbolo Lošikai

Užbaigus futbolo sezoną, žymiausi futbolo lošikai apdovanojami. Kairėje ir dešinėje vaizde stovintieji yra armijos Lieut. Bill Dudley, ir Don Whitmire, karo laivyno lošikas.

Detroit, Mich., Naujienos

LVS SUSIRINKIMAS

LVS 6-to skyriaus susirinkimas įvyks sekmdienį, Sausio 28, nuo 2 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokykloje. Kaip žinote, LVS 6-to skyriaus susirinkimai bna laikomi kiekvieno mėnesio ketvirtą sekmdienį, viršmėnijoje vietoje.

Šis susirinkimas bus svarbus, nes rinkšime naują valdybą, taipgi bus apkalbėta Lietuvių Suvažiavimas Washingtono Kovo 23 ir 24, ir gal jau bus renkami delegatai iš Detroito. Butų gerai kad į šį susirinkimą atvyktų visi skyriaus nariai.

VAKARĖLIS NAUDINGAM FONDUI

Dar kartą noriu priminti kad Sausio 28, nuo 5 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokyklos salėje rengiamas viešas vakarėlis, kurio pelnas skiriamas paralyžiaus (Infantile Paralysis) ligos gydymo fondui. Mes kaip geri Amerikos piliečiai norime ir privalome prie tokių labdarinių darbų prisidėti. Tat kviečiame visus į šį vakarėlį. Kas nori paaukoti, priduoikt savo aukas rengimo komisijai: E. Paurazienė, St. Douvan ir B. Keblaitienė.

LANKESI CHICAGOJE

BALF 76-to skyriaus drabužių rinkimo pirmininkė Malvina Smailienė buvo nuvykus į Chicago, dalyvavo savo senos draugės Katrės Jaskunienės laidotuvsė.

MERGINŲ RUPESČIAI

Viename moterų grožio salone, mieste, susisėdusios keļios pamelės tarp savės kalbasi kas bus daryti: vyrai kare žūsta, kitji gryš invalidais, nebus progų apsigvesti.

Viena jų ramiai dėsto, "Nebūsiu vyrų, neteksim. Galima ir be vyrų gyventi. Aš turiu gerą darbą, uždirbu kaip vyras, man nėra ko skubėti." Bet kita jų gana susijaudinusiai pareiškė, "Aš turiu butinai ištėkėti! Nuo pat mažutės svajoju apie savo kūdikius. Jei negausiu vyro, ar turėsiu kūdikių... su kitos!..."

SUSIRGO

Julė Juodvalkienė, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių vieneto pirmininkė, susirgo ir nugabenta į Grace ligoninę.

Narės reikią jai gilius užuojautos ir linki greitai pasveikti.

NUBAUDE 572 STREIKERIUS

Detroito dirbtuvėje United States Rubber Co. net 572unistai darbininkai nubausti po \$12.50 už nelegalį streikavimą pereiną Spalių mėnesį. Prie to jie buvo suspenduoti unijoje ir turėjo užsimokėti po \$6 įstojimo duoklį, taip kad kiekvienam tas streikas atsiejo po \$18.50. Jie yra CIO nariai.

Ski Turnyro Laimėtojai

Lieut. Arthur Devlin, U. S. armijos oro korpuso (kairėje), ir Merrill Barber abu laimėjo Bear Mountain Ski čempionato turnamente.

DAYTON, OHIO

APLANKIUS DIRVOS SKAITYTOJUS

Kaip yra priprasta kožną metų aplankyti Dirvos skaitytojus šiame mieste, taip ir dabar aplankiau tuo pačiu tikslu: išrinkdamas prenumeratas už Dirvą ir įteikiau po 1945 m. kalendorių kaip dovaną nuo Dirvos. Atnauiju 27 skaitytojai ir vienas naujai užsirašė.

Dirvos skaitytojai yra ramūs žmonės, ištikimi šiai šaliai, sykiu yra ir geri Lietuviai. Pasikalbėjus su jais, visų matosi vienodas noras kad karas tuojau baigtųsi su Amerikos garbingu laimėjimu. Taipgi musičkiai labai apgailauja Lietuvos žmonių tragišką likimą, bet turi viltį kad Lietuva taps vėl laisva valstybe.

Dirvos skaitytojų yra geros kaskaičius sunų karinėje tarnyboje: Igno Mikalauko 4 sunai, Vlado Adomaičio 3 sunai, keleto po du sunus, o kitų po vieną. Dėkui Dievui, kel kas dar su jų sunais nėra blogo nutikę, nors jie didumoje randasi karo veiksmuose.

J. A. Urbonas.

SKANDALAS DEL PREZIDENTO MAR- CIOS ŠUNIES

Amerikoje kilo naujos rūšies sensacija, kuri virto skandalu, del šunies. Istorija tokia:

Prezidento sunus, Pulk. Elliott Roosevelt siuntė didelį šunį savo žmonai, filmų artistei Faye Emerson, į Hollywood. Bet tas šuo buvo gabnamas lėktuvais ir jam visur buvo išrupinta pirmenybės, kaip kokiam svarbiam karo reikalais vykstančiam valdininkui ar industrijos vadui. Keliose vietose pakeliui pasitaikė kad keliaujanti skubiai į namus kareiviai ir jureiviai — trys išviso — buvo iš lėktuvų išmesti, o jų vieta buvo užleista tam šuniui...

Tas galima daryti Rusijoje ar Vokietijoje, kur diktatoriškas įsakymas veikia ir niekam nevalia sužinoti ką daro aukštasis valdžios narys, bet demokratinėje Amerikoje spauda tuoj pakėlė skandalą kad prezidento sunus savo pačiulei nupirkęs ir siųsdamas šunį naudojos visomis svarbiomis karo meto pirmenybėmis (priorities).

Neužteko to, šunies palydovu buvo armijos majoras karininkas.

Senate jau pakelta reikalavimas paaiškinti kaip armija karo metu turi pakankamai majorų siuntinėti šunis lydėti.

Karo Departamentas pradėjo tyrinėjimus to viso incidento.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĘ 13,300 IŠEIVŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius pasiekė 12,300, nuo Vasario m. 1937 metų, kada čia pradėta mirusių vardai paduoti.

KAVALIAUSKAS Jurgis, 53 metų, mirė Grud. 25, Chicago. (Trakų ap., Žaslių p., Serių k.) Amerikoje išgyveno 25 metus.

MICKIENĖ Teofilė (Blozytė), pusamžė, mirė Grūdžio 24, Chicago. (Vilkaviškio ap., Alvitto p., Šilvių k.) Amerikoje išgyveno 56 metus.

REKUS Marijona (Valašiniūtė), pusamžė, mirė Grūdžio 26, Chicago. (Veisiejų par., Jievoškų k.) Amerikoje išgyveno 45 metus.

BRILIONIS Simanas, 78 metų, mirė Grud. 12, Auburn, Ill. (Suvalkų rėd., Gilučių k.)

NASEVICIENĖ Ona (Janušaitė), pusamžė, mirė Grud. 28, Chicago. (Telsių apsk., Plungės p., Pauksnių kaimo.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

STASULIS Pranas, 55 m., mirė Grud. 29, Chicago. (Seirijų p., Palūnų k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

NORKUS Jonas, pusamžis, mirė Grūdžio 29, Chicagoje. (Šiaulių ap., žagarės parap., Gražaičių k.) Amerikoje išgyveno 23 metus.

YORKMANIENĖ Ursulė (Sudabraitė), pusamžė, mirė 29 Grūdžio, Chicago. (Tauragės ap., Vieksnių par.)

DOBILIENĖ Marė (Razvadskaitė), 73 m., mirė Grud. 22, So. Boston, Mass. (Panevėžio p.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

DUBINSKIENĖ Bronė (Milneckaitė), 48 m., mirė Gr. 29, Chicago. (Raseinių ap., Kaitinų p., Judžių kaimo.) Amerikoje išgyveno 42 m.

MARCINKIČIUS Juozas, pusamžis, mirė Grūdžio 29, Chicago. (Šakių ap., Naujamiesčio p., Miknaičių km.) Amerikoje išgyveno 31 metus.

SIBLAS Jonas, mirė Grūdžio mėn., Girardville, Pa.

KROKININKAS Petras, mirė Grūdžio m., Girardville, Pa. VENSUNAS Motiejus, 54 m., mirė Lapk. 30, Akron, Ohio. (Marijampolės ap., Garliavos par.) Amerikoje išgyveno 27 metus.

DUDONIS Adomas, 52 m., mirė Sausio 1, Cleveland, Ohio. (Močkėnų k. Skudutiškės p. Utenos ap.) Amerikoje išgyveno apie 30 metų.

VARANAUSKAS Liudvikas, pusamžis, mirė Grūdžio 31, Chicago. (Panev. ap.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

PAULAIŠKIS Juozas, pusamžis, mirė Grud. 31, Chicago. (Šiaulių ap., Luokės p., Petraičių k.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

BUČNIS Mykolas, 57 m., mirė Grud. 31, Chicago. (Panevėžio ap., Klovainių p., Išbalsių k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

KASCIUKAITĖ Anastazija, senyvo amžiaus, mirė Sausio 1, Chicago. Amerikoje išgyveno 35 metus.

ŽILEVIČIUS Vladas S., 62 m., mirė Sausio 1, Chicagoje. (Telsių par., Rubižaičių k.) Amerikoje išgyveno 50 metų.

ALEKSANDRAVIČIUS Juozas, mirė Grūdžio m., Mahanoy City, Pa.

BARANAUSKAS Vincas, 31 metų, BARANAUSKIENĖ Teresė, 26 metų,

BARANAUSKUTIS Ričard, 4 mėnesių — visi trys užmušti automobilio Grūdžio m. Shenandoah, Pa.

RAUDINĖ Ona (Kreivenaitė), pusamžė, mirė Grūdžio 20, Chicago. (Marijampolės ap., Panemunės p., Šlienėvos kaimo.)

MIKULICH Liudvina (Spatkevičaitė), pusamžė, mirė Gr. 29, Chicagoje. (Panevėžio miesto.)

PLIOPIENĖ Ona (Kuraitė), 60 m., mirė Grūdžio 29 d., Springfield, Ohio. (Naumiesčio ap., Paberžupių k.)

BEPIRSTIS Jonas, pusamžis, mirė Sausio 1, Livingston, Ill. (Vilkaviškio ap.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuviu Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengto nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENDicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monus). ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIn 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestyje, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išplidymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Nelygstamoje Kovoje dėl Lietuvos!

Istorinė Senatoriaus Vandenberg'o Kalbos Reikšmė. Ne tik tai Amerikos Idealai bet ir Interesai Reikalauja Visų Tautų Laisvės ir Imperialistinių Siekimų Sustabdymo. Lietuva Tegalės Prisikelti kai Bolševizmas bus Sugriautas. Amerikos Lietuviai — Pagrindiniai Kovotojai dėl Lietuvos Laisvės. Didysis Suvažiavimas Washingtone — Musų Pasiryzimo Simbolis.

Paskutinių kelių mėnesių įvykiai, kurie savo ruožtu yra mąstas ir netarpiškai sekančio ateities laikotarpio įvykiams atspėti, pateikia mums eilę davinų kurie turi pirmąsias reikšmes mūsų ateities darbams.

Tie įvykiai ir su jais susietieji netolimos ateities spėjimai, be abejo, yra apėmę beveik kiekvieno mūsų mintis ir širdį, tat kita kartą primygtinai jų nagrinėjimas gali atrodyti kaip jau žinomų dalykų kartojimas. Bet kadangi su visu tuo yra susietieji ne tik paskirų asmenų, grupių, organizacijų reikalai, bet netgi ir ištisų tautų likimas tat ir žinomų faktų kartojimas, nagrinėjimas, ypač jei tuo siekiama pasigaminti išvadą, įnešančių naujo aiškumo ir susidariusią padėtį ir galinčių padidinti mūsų veikimo efektyvumą, nėra be naudos.

Visos mūsų mintys sukasi apie Lietuvos išlaisvinimą, daugelis mūsų Lietuvos labai aikvoja savo laiką ir energiją, aukoja pinigų. Bet ar visi mes esame įsisąmoninę i Lietuvos išlaisvinimo galimybes, ar kiekvienas mūsų pasvarsto vadinamas realijas?

Maskvos žygiai jau akis bado

Senatorius Vandenberg'as aiškiai nurodė kad Maskvos politika kaimyninių valstybių atžvilgiu, neva diktuojama saugumo iš Vokietijos pusės sumetimų, tikrovėje tėra įėjus aktas ir kaip toks priešingas Amerikos idealams.

Kaip priemonę Amerikos idealams apginti senatorius ragina Ameriką, užuot tylėjimą, aiškiai pasisakyti. Pasisakyti aiškiai kad Amerika kovoja už tautų laisvę ir ne tik dėlto kad tai sudaro tikrąjį Amerikos idealą, bet ir dėlto kad smurtu ir brutalia jėga įgyti karo grobiai nevesi nieką kitą kaip į naują karą ir naujas geriausių pasaulio įėjų žudynes ir naikinimą. Ne unilateralinis veikimas, bet visų pasaulio tautų teisė į nepriklausomybę pagrįstas bendradarbiavimas turįs būti ateities taikos pagrindas.

Trumpai: Maskvos ir, iš dalies, Londono grubuoniškos politikos sutramdymas yra kelias į teisingą ir pastovią taiką.

Siame teigime yra atsakymas ir i Lietuvos atkurimo galimybių klausimą. Kol Maskvai nebus aplaužyti ragai tol Lietuva negali tikėtis laisvės.

Rusija turi būti sutrinta
Iš Senatoriaus Vandenberg'o kalbos lyg ir išplaukia kad jis turi šokių-tokių vilčių kad Maskva dabar dar galėtų būti paveikta moralinėmis priemonėmis. Toš senatoriaus viltys, deja, negali būti laikomos įtikimomis nei vieno kuro pažysta bolševikus. Kas gi juos pažysta tas pasakys kad šiandien Stalinas

jau yra išaukęs tokiu pat tironu koku prieš šio karo pradžią yra buvęs Hitleris. Tat ir jam, kaip ir Hitleriui, suvaldyti tėra viena priemonė — galutinis sutriuškinimas. Moralinės ir kitos panašios priemonės apart gėdos ženklų jas mėginantiems nieko neduos, kaip jų nedavė Miunchenas ir kiti panašūs susitarimai.

Iš to viso išplaukia kad Lietuvų tauta tegali tikėtis išlikti gyva ir atgauti laisvę tuo atveju jei bolševikai i šio karo pabaigą Amerikiečių ir Anglų bus sutriuškinti i šipulius, kaip — dabar jau aiškiai matyti — bus sutriuškintas Hitleris. Tai yra pirmoji Lietuvos išlaisvinimo sąlyga, tai yra pirmoji realija, kurią turi turėti galvoje Lietuviai jei jie nenori būti strausingi.

Amerikos interesas

Senatorius Vandenberg'as yra pasakęs kad visų tautų laisvė yra ne tik idealas del kurio Amerika kovoja, bet ir jos interesas. Tai gi prieš Vokietiją ir Japoniją Amerika įstojo i karą ne tik idealo bet ir intereso vedami. Tat yra teisinga sakyti kad milijonai jaunų Amerikos gyvybių šiandien skrenda i amžinybę ne tik del idealo bet ir drauge del to kad patikrintų pačios Amerikos ateinančioms kartoms žmoniškas gyvenimo sąlygas.

Kadangi bolševizmas ne tik siekia užurpuoti ir pavergti plačius Europos ir Azijos plotus, bet savo ruožtu tebeaspiruoja i pasaulinę revoliuciją, kurios pasesikimas ne tik Europai, Azijai ar kuriam kitam kontinentui, bet ir pačiai Amerikai ne tik negarantuotų pakenčiamų gyvenimo sąlygų, bet ir bent kurią egzistenciją padarytų tiesiog nepakenčiamą, neišvengiamai išplaukia kad idealo ir intereso vedama Amerika po nazių turės sutriuškinti ir bolševizmą. Tame gludi visų geros valios žmonių viltis ir antroji Lietuvos atsikurimo realija.

Tuo tarpu Lietuviai žūsta
Bet iki to dar tolimas kelias, dar daug Lietuvų

Pranašauja, Užpuolimą

Atlantiko laivyno Rear Admiral Jonas H. Ingram pranašauja kad Vokiečiai gali netrukus savo robot-bombomis užtaikuoti New Yorką ir kitus miestus.

mirs enkavedistų nukankinti pačioje Lietuvoje ar pakeliui i šaltus Azijos Rusijos tyrus, ar tolimose ledinio vandenyno pakrantėse. Savu ruožtu jų nemazai žus Vokietijos ištremime.

Bet šiandien jau aiškėja kad didelis skaičius Lietuvos inteligentijos bus išsiųgti nuo bolševikų, kaip išliks išsigelbėjus ir visos Lietuvos tautos dalis. Iš patikimų šaltinių mus nuolat pasiekia žinios apie i Švediją pabėgusius Lietuvius, patiriame kad nemaža Lietuvos inteligentų yra Prancuzijoje.

Paskutinėmis žiniomis, eilė žymių Lietuvos tremtinių, Prancuzų kariuomenei stumiant Vokiečius iš Elzaso, pateko i sąjungininkų rankas. Tarp jų minimi kelių vyskupų, generolų Raštikio ir Plechavičiaus, ateitininkų veikėjo Dr. Kazlausko, tautininkų veikėjų Našluno, Blyno, Railos ir kitų vardai. Visi šie vyrai, laikų ir progai atėjus, be abejo, stos kovon del Lietuvos atkurimo kartu su gimtinėje išlikusiais tėvynainiais.

Šiandien, betgi, jie yra bejėgiai. Bejėgė yra ir po kitas Europos šalis išsidraikius Lietuvos šviesuomenė.

Amerikiečiai Lietuviai tikrieji kovotojai

Amerikos Lietuviai vieni šiandien yra ne bejėgiai Lietuvos atkurimo byloje ir todėl bent tuo tarpu visai natūraliai ant jų vienu krinta visos kovos už Lietuvą svoris. Ir šitai yra trečioji Lietuvos atkurimo realija: mes esame ne pagelbininkai Lietuvos kovoje dėl laisvės, bet pagrindiniai kovotojai.

Gana paradoksalu: svetimos valstybės piliečiai yra pagrindiniai kovotojai del Lietuvos laisvės. Bet ką šiandien reiškia Lietuvos pilietybė? Šiandien tai, de-ja, daugiau teoretiška sąvoka. Pagrindinis svoris šiandien krypta ne i tai kas popierėje parašyta, bet i tai kas mūsų gyslose teka — i Lietuviską kraują — i tą dvasinį ryšį, kurs Dievo įstatymu jungia visas iš to paties kamieno išaugusias atžalas. Tat nežiurėkime mes šiandien ką sako popieris, bet bukime jautrus Lietuviskojo kraujo balsai ir tai dvasinei jėgai kuri kaip didžiulis magnetas mus visus traukia i Lietuvą.

Šiandien likimas mus visus neišvengiamai padarė pagrindiniais ir vieninteliais kovotojais del Lietuvos. Kai kitose pasaulio dalyse ir gimtoje Lietuvoje nukris Lietuviams jungo retėžiai, jie mielai iš mūsų perims kovos našta. Bet šiandien jie bejėgiai. Todel neapgaudinėkime savęs buk gimtinėje išlikę Lietuviai turi patys išsikurti laisvę, o mes tik jiems teturime padėti. Šitai galvoti būtų išduoti mūsų brolius. Šiandien mes — pa-

grindiniai kovotojai del Lietuvos.

Imkime pavyzdį iš Vyriausiojo Komiteto "Tesijungia visos Lietuvos viskos įėjos nelygstamoje kovoje del Lietuvos" — sako 1944 metų Vasario 16 Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsisaukimas "I Lietuvų Tautą".

Šito paskatinimo vedama patriotiškoji Amerikos Lietuvos visuomenė Kovo 23 ir 24 dd. šaukia Washingtone didį Lietuvos suvažiavimą. Iš turimų davinų matyti kad plačioji visuomenė jautriai i tą kvietimą reaguoja.

Betgi tuli mūsų smulkiečiai politikieriai ir šioje kritingoje Lietuvai valandoje laiko isikabinę savo partinio kromelio ir tiek. Jau dabar jie mėgina tam suvažiavimui užkentti.

Negalėdamas kitaip įgelti, p. Grigaitis emė skleisti gandus buk valdžia suvažiavimus uždraudus. Ta proga, žinoma, p. Grigaitis neiskenčia nepasijuokęs iš Lietuvos konstitucijos ir neužkabines a. a. Lietuvos prezidento. Šitokiu būdu, matyti, p. Grigaitis tariasi kovojas už demokratinę Lietuvą. Tikrovėje betgi tai yra impotentiškas strikinėjimas prieš bendrąjį didelės Amerikos Lietuvos visuomenės daugumos nusistatymą. Tegul sau p. Grigaitis striksi net ir prieš "tėvelio" Markso portretą, Lietuvų pastangų padėti Lietuviai tai nesumazins. Kas gi liečia valdžios taisykles del suvažiavimų rengimo tai jos bus pildomos, kaip lojalūs piliečiai pildo visus įstatymus ir taisykles. Julius Smetona.

MASKVA GRĄSINA ŠVEDIJAI

Sulyg pranešimų iš Londono, Sovietų Rusija emė grąsinti Švedijai už įsileidimą Baltijos ir Suomijos pabėgėlių, kurie gelbėjosi bėgdami i Švediją kai Raudonoji armija užiminėjo tas šalis.

Bolševikai jieško priekabių prie Švedijos įtardama buk tų šalių pabėgėliai Švedijoje užsiima anti-Sovietiską veikimu. Lietuviai kurie bėgo i Švediją yra bendrai patriotai kurie priešinosi Vokiečių mobilizacijai ir kovojo prieš Vokiečių okupaciją.

Iš to Maskvos grąsinimo Švedijai, del to kad ten pabėgėliai gali dirbti už savo šalies išlaisvinimą, darosi aišku kaip Maskva norėtų pakratyti Ameriką, kur einasi visas atviras veikimas žmonių tų tautų kurias Maskva pavergus.

LVS 6-to Skyriaus Susirinkimas

DETROIT, Mich. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus susirinkimas bus laikomas šį sekmadienį, Sausio 28, nuo 2 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokykloje.

Susirinkimas svarbus: bus rinkimas 1945 metams skyriaus valdybos ir aptariama kiti svarbūs sumanymai. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Taipgi kviečiame visus Detroitiečius ateiti prisirašyti i šią garbingą organizaciją, ir dirbti visiems mūsų tautos naudai.

Vyt. Markuzas,
Užrašų raštininkas.

Panaujinkit Parašų ant Peticijos Rinkimą!

Lietuvių Kareivių Motinų Delegacija Peticijas Iteiks Amerikos Lietuvų Suvažiavimo Metu, Kovo 23-24, Washingtone. I Delegaciją dar Gali Ineiti Daugiau Kareivių Motinų

Pranešame visuomenei kad rinkimas parašų ant Peticijos Prezidentui Rooseveltui prašant užtarimo ir gynimo Lietuvos nepriklausomybės yra panaujinamas ir tęsiamas, iki tos dienos kada bus Peticijos įteikimas Washingtone, Kovo 23-24 dd., šių metų.

Visos organizacijos, visi veikėjai turi pas save dar neišpildytų peticijų, skubiai pildykite jas. Gaukit naujų parašų, nes dar kiekvienoje kolonijoje yra tukstantai žmonių kurie noriai pasirašys.

Gaukit parašus iš visų Amerikos piliečių, ne butinai tik iš Lietuvų.

Peticijas įteiks Lietuvės Kareivių Motinos, kaip jau buvo anksčiau pranešta. Eilė jų jau susirašius, bet dar prašome įvairių kolonijų skirti iš savo tarpo tokias Lietuvų Kareivių Motinas kurios nori ir gali i Washingtoną važiuoti.

Daugiau peticijų blankų galima gauti kreipiantis i:

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS CENTRAS
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Skyriai, Gaukit Daugiau Narių i LVS!

LVS skyriai prašomi pastiprinti naujų narių gavimo pastangas, nes žinokit kad daugybė Lietuvų mielai pritaria LVS darbams ir jus parems kaipo LVS centro talkininkus įėjru tik pakalbinsit ir padarysit juos savo draugais.

Laimėkit daugiau narių Lietuvai Vaduoti Sąjungai — jai visas darbas palengvės.

Kviečiame ir pavienius rašytis i LVS — mokestis tik \$2 metams, primama ir stambesnės aukos.

Informacijų kreipkitės ir savo duokles siųskit i:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti ji, nerašykite: "Negavau pereinoto numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums parįsta tas tikras numeris kurio negavot.

DIRVA
Cleveland 3, Ohio

DUOKIT ŠIĄ KNYGĄ KAREIVIUI DOVANU
KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA
DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spalvintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalam.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Drabužių Vajus Raginama Paspartinėti

Siame Dirvos numeryje telpa BALF rubų skyriaus atsišaukimas testų rubų rinkimui ir Vasario 16 dieną minint padaryti ją praktiška, duodant daugiau rubų, nes vėjus užsimojimas surinkti milijoną svarų dar nepasiekta.

Vėjus, kaip atmename, buvo skelbtas nuo Lapkričio 5 iki 20 dienai. Dabar jau ir pabaišausio — trečias mėnuo, o dar numatyta rubų kvota nesurinkta.

Sia proga norime padaryti kelias pastabas.

Rubų vajus yra visai naujas Amerikos Lietuviams projektas ir nespėta išmokyti kaip jį pravesti. Vietoje trumpų atsišaukimų į visus Lietuvius kad siųstų savo turimus rubus, vietose patarimų kaip organizuoti rubų vajus apimant visą miestą (Amerikos publika labai prijaucia labdarybei), rubų vajus vedėjai rašė ilgus straipsnius kaip Graikai savo rubus sortuoja, pakuoja, ir tt.

Rubų vajai pasitenkinti pasiskelbti tik per Lietuvius kaip paprijas, kurios savo pareigą gražiai atliko, bet nebuvo daroma pastangų gauti rubų iš miestų visuomenės. Tik savo iniciatyva kaip kur Lietuviai veikė, ir nekuri BALF skyriai, žinodami kaip kitos tautos rubų vajus daro, apėmė rubų rinkimą plačiu mastu.

Paskiri Lietuviai kurie negalėjo priduoti rubų į parapijų surinkimo stotis, nebuvo prašomi surišę tam tikro didumo rubų dėžes siųsti į sandėli. Tokių rubų dar yra daugybė paspačius Lietuvius visoje Amerikoje.

Reikia iškelti Lietuvos žmonių kančias

Rubų rinkimas Lietuvos nukentėjusiems privalėjo būti išvystytas į didelę propagandą už Lietuvos žmonių vargų ir kančių iškilimą, kad Amerikos visuomenė žinotų jog ir Lietuva kenčia, ne tik Britai, ne tik Kinai, ne tik Rusai — tos didžiosios valstybės kurios yra Amerikos eina aukos per National War Fund milijonais dolerių, ir kurių žmonės išrenkama visi rubai kiek tik galima Amerikoje išprašyti.

Pasirodė, kaip Clevelande, kad Amerikiečiams jau įkūrė nuolatiniš šaukimas šelpiti Rusiją, tam tikros grupės pradžiugo kad gavo progą rinkti rubus kam kitam negu Rusijai.

Clevelando Lietuvų komitetas gaudamas telefonu pranešimus surinktus rubus paimti paprašomas užtikrinti kad tie rubai nepateks Rusijai. O tai daro Amerikiečiai.

Amerikos spauda ir visuomenės veikėjai, net didžiųjų radio stotijų vedėjai, mielai prijaucia labdarai, ir gelbėjo Lietuviams kiek buvo prašomi.

Naudoti visokius būdus. Daugumoj miestų veikia taip vadinami Block Plans, kurių tikslas yra gelbėti karo pastangose. Tarp kitko, moterų grupės užsiima ir rubų rinkimu karo nukentėjusiems ir talpinkina Lietuviams kaip ir kitoms tautoms jų rubų rinkimo vajuose.

Clevelando BALF 68-as skyrius rubų vajuje panaudojo net ir filmų teatrus, kur gavo sutikimą pastatyti rubams sudė-

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

APDOVANOKIM KARO NUKENTĖJUSIUS LIETUVOS ŽMONES

Prisiminkime Juos Vasario 16-tą Minėdami

Iš visų Amerikos dalių punda rubų kasdien gaunami. Šis vajus — milijonas svarų rubų Lietuvos nukentėjusiems apdengti — dar nepasiekta. Džiugu pareikšti tačiau kad rubus gauname jau geriau aptvarkytus, paruoštus. Tai žymiai paspartina darbą sandėlyje.

Vasario 16 minės visi Lietuvos draugai Amerikoje. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimo progą užsimokim sutelkti į jėgas rinkti rubus Lietuvai ir Lietuviams. Tai geriausias ir kaip tik laiku paminėjimo apvainikavimas.

Kiekvienas kalbėtojas, kiekvienas laikraštis, kiekvienas radio vedėjas, organizacija prašomi mušti į tą tašką. Kiekvienas Lietuvis tepasidėda šitame didžiame darbe — rubų vajui Lietuvos nepriklausomybės minėjimo progą. Tebus teikiama Lietuviams dovana — rubai — sujungta su Lietuvos nepriklausomybe.

Siųsdami rubus, pasistengkit

ti dėžes, ir pagamino filmus, kurios teatruose buvo rodomos prašant paremti Lietuvos karo nukentėjusius.

Lietuvių reikalas buvo taip išjudintas kad net pradėjo klykti bolševikų agentai kodel Lietuva taip ypatingai reklamuojama šiame rubų vajuje, kada kitų tautų rubų vajai esą praėjo taip sau paprastai. Reikalinga Amerikiečių prote ir mintyse įskiepyti Lietuvos žmonių nelaimę. Kartu su atsišaukimu apie rubus, skleisti žinias kaip Lietuva paėmė ir pavergė Rusiją, kuri yra Amerikos sąjungininkė.

Clevelande spaudoje, per radio ir teatruose rubų vajus skelbtas trumpai, per savaitę laiko, Gruodžio 26 iki sausio 2, o Lietuvai rubų reikalas taip įskiepytas kad ir dabar dar iš paskirų miesto dalių ateina dovanojami rubai.

Didžiosios tautos jau pradėjo reikalauti tik naujų rubų vaikučiams, ir kitokius visokių savo užsimanymus praveda pasinaudodamos Amerikos visuomenės labdaringumu.

Reikia tikėtis BALF rubų vajaus vedėjai ateityje pasimokins ir iš savo klaidų ir iš kitų kolonijų patirimų ir sekančius, vajus padarys pilnai pasekmingais.

Nepaiso kaip išrodo

Sis vaikutis Italijoje, gavęs sau rubus per šelpimo komitetą, patenkintas kad šiltai apsidengęs, nepaiso kad perdideli ir nesvarbu kaip jis kam išrodo.

apmokėti išanksto, ypač kai siunčiama trokais. Jei vietovėje negalima sumokėti pervežimo kaštų, prisiųskit mums sąskaitą. Tai žymiai palengvina darbą. Visos sąskaitos taip pat kuogreičiausia reikia pasiųsti į mūsų raštinę.

Ruoškimės Lietuvos nepriklausomybės minėjimams praktiškai būdu — pagelbėkime Lietuvius apdengti, aukokime rubus. Už gautas pinigines aukas nupirkit rubų. Labai mažai gauname vyrams kostiumų-siūtų, avalinės, vaikučiams drabužių. Daugiausia gauname moterims suknelių ir batelių.

Nupirkdami vyrams siūtų ir vaikučiams drabužių atliksit labai kilnų, praktišką, reikalingą darbą. Jei taip padarysit, Lietuvos nepriklausomybės šventė bus labai praktiškai paminėta.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
Warehouse
101 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

RUSAI PAĖMĖ ISTORIŠKĄ TANNENBERGĄ

Dabartiniai pasijudinimu Sovietų Rusijos raudonoji armija Rytų Prusijoje pasiekė tas vietas kur pereit Didžiojo Karo metu Vokiečiai visiškai sumušė ir išstumė atgal į Rusiją.

Verždamiesi nuo Lietuvos gilyn į Rytų Prusiją, bolševikai pasiekia Tannenbergo sritį, kur visais istoriniais laikais atsibuvo dideli mušiai, kur ir Lietuviai su savo sąjungininkais 1410 metais Teutonus kryžiuočius sumušė.

1914 metų karo pradžioje, Rusų armija smarkiai puolė į Rytų Prusiją, bet ją sutiko Von Hindenburg, ir tą patį rudens Tannenbergo srityse Rusus sumušė išvijo. Ar dabar toli raudonoji bolševikų armija eis Rytų Prusijos plotais pamatysim trumpoje ateityje.

Bolševikai, žinoma, labai pasididžiūtojiu į jėgų pavyktų atsiekti tai ko nepadarė caro jėgos 1914 metais.

ATIMTA 16 SOSTINIŲ IŠ VOKIEČIŲ OKUPACIJOS

Vokiečių užkariavimams Europoje paplitus, buvo okupuota eilė valstybių. Dabar palengva iš Ašies nagų ištraukiamos, ir sąjungininkai jau atėmė 16 Europos sostinių iš nazių valdymo, paskiausia atimta sostinė yra Varšava.

Dar tik penkių šalių sostinės tebėra Vokiečių okupacijoje — tai Oslo, Norvegijoje; Praha, Čekoslovakijoje; Amsterdam, Holandijoje; Kopenhaga, Danijoje, ir Budapešt, Vengrijoje.

Blogiausia betgi kad iš vieno pavergėjo perėjo kitam sekancios sostinės ir šalys, kurias okupavo Sovietai: Vilnius, Lietuvoje; Bucharestas, Rumunijoje; Sofia, Bulgarijoje; Riga, Latvijoje; Tallinn, Estijoje; Varšava, Lenkijoje, ir baigiama užimti Budapeštas.

Afriką išlaisvinta Tunisija, Morokka, Algerija, ir Etiopija.

Pirkit War Bonds ir vėl!

KOMUNISTAI RĖKIA PRIEŠ VANDENBERGO PLANĄ

TAI MASKVOS NUSISTATYMO ATGARSIAI

Amerikos komunistai pradėjo atkakliai agituoti ir protestuoti prieš Senatoriaus Arthur H. Vandenberg'o planą Amerikos-Anglijos-Kinijos-Rusijos sutarimui palaikyti Japoniją ir Vokietiją nuginkluotą nuolatini.

Jie matomai nujaučia kad ta Michigan Senatoriaus ideja yra tikrai priemonė tam tikram pokariniam planui kuris užkirs kelią Europos sukomunistinimui.

Toks komunistų karštas išsišokimas prieš tą planą spėjama yra tai tik išreiškimas Maskvos nuomonės.

Sakoma, jeigu Stalinas žiuri į tą planą taip kaip Amerikos komunistai tai iš rengiamo pasimatymo Roosevelt ir Churchillio su Stalinu nieko neišeis.

Raudonieji, kurie rėmė viską ką Prezidentas Roosevelt užsienio politikoje veikė, kaip tik pamatė Vandenbergo projektą tuoj ėmė šaukti jog-tai "negeras", ir jog tuomi taikoma panaikinti "pagrindai padėti Teherano konferencijoje".

Komunistų spauda pradėjo viena gerkle rėkti prieš Vandenberg'o siūlymą, kuris apima sekančią:

"Amerikos vyriausybė laiko visas Europos padėtis, visus nuostatus padarytus demokratinių valstybių, visas tarp-Europines sutartis, tiksliai laikinomis ir pertvarkytomis po karo".

Bolševikams tas nepatinka, ir jie rėkia norėdami pertikrinti buk nei vienoje šalyje rytų Europoje nesą Maskvos pastatytos ar Maskvos inspiruotos vyriausybės, visos tos šalys pasirinkę pačios sau valdžias ir pačios "noriai prisidėję" Sovietų Unijai.

Teisingai perstatė Amerikos komunistų atstovavimą Maskvos politikos Amerikietis Eric Johnston savo kalboje pasakytoje Maskvos galvoms, ten višėdamas pereitą vasarą: "Kai tik jūs pačiupinėjat pipirus, Amerikos komunistai ima čiudėti. Kai jūs turit vidurių nevirškinimą, jie ima riaužsėti".

J. GINKAUS LAISKAS IR LIETUVOS ATSTOVO ATSAKYMAS

Brooklyn, N. Y.
Sausio 9, 1945.
Lietuvos Pasiuntinybei
Amerikai
Washington, D. C.

Siuomi siunčiu čekį Lietuvos reikalams. Tą dovana Lietuvai sudėjo sekančieji Lietuvos draugai:

J. Smith, M. Menderis, Adv. Kvarinskas, J. Ginkus, M. Laurinas, ponios: Digenitis, Jakšhtis, Urbonas, Kazlauskas, Menderis, Balkunas, Zinis; pamelės: Laurusaitis, Urbonas ir Menderis.

Dovana sudėta pas p. Menderį, White Sulphur Springs, N. Y., vakacijų metu.

Donatorių vardu:

J. GINKUS.

LIETUVOS ATSTOVAS,
LIETUVOS ATSTOVAS,

Tamstos asmeniškai čekį Lietuvos reikalams gavau ir tariau Tamstai ir visiems kitiems Lietuvos reikalų rėmėjams širdingą aciu. Šių aukotojų asmeniškai mostas yra brangintinas ne vien dėl to kad rodomas noras padėti berybiems Lietuvos žmonių reikalams, bet ir dėl to kad liudija tradicinę Amerikos Lietuvius dvasią, jautrią ir prielankią, kuri trokšta vėl išvysti senąją Tėvyne laimingą kaip buvo nepriklausomybės laikais.

BRAZILIJOS SPAUDA APIE LIETUVĄ

Draugiškas Balsas už Pavergtą Lietuvą

(L. P. Ž. Sausio 15)

Sao Paulo, Brazilijoje, leidžiamas laikraštis Folha Paulista, 1944 metų Spalio mėnesį, Nr. 92-me, patalpino straipsnį užvardintą "O Povo que Sofreu Dupla Agressão" (Tauta kuri Iškentėjo Dvigubą Agresiją):

"Ten toli, palei Nemuno krantus ir Baltijos jūrą yra šalis kuri vadinasi Lietuva.

"Ši šalis, kurios rubežiai tęsiasi nuo Baltijos iki Juodųjų Jūrų ir kuri XII ir XIII amžiuje valdė didelę dalį Rytų Europos ir kuri sutriuškino kryžiuočių galybę žalgirio mūšyje 1410 metais, šiandien pasidarė rubežium tarp dviejų didelių imperialistinių valstybių. Po trumpos egzistencijos kaip laisva ir nepriklausoma valstybė, Lietuva pateko į jos agresorių nagus, nustodama, laikinai, viso ką ji buvo savo krauju atgavusi.

"Daugiau negu šimtmetį Lietuvos tauta iškentėjo smugį po smugio ir kaskart vis žiauresnį, dar taikos metu. Pirmoji invazija neilgai tetruko, nes prasidėjo 1940-1941 metais Vokiečių-Rusų karas. Ir Lietuva, taikingas, neagresingas, ir darbštus kraštas, virto karo lauku tarp dviejų kariaujančių galių.

Lietuva, nedidelis kraštas, be to, Sovietų Rusijos jau nuginkluotas, nebeturėjo jėgos bent kokiam ginkluotam pasipriešinimui. Tat, šitame svetimame kare Lietuva tapo sunaikinta, išgriauta, išteriota ir Lietuvos tauta pavergta.

Lietuva kentėjo ir tebekentčia pačias žiauriausias karo ir invazijos pasekmes.

Bet nežiurint į visa tai, šitoje pavergtoje tautoje gyvena laisva dvasia ir jos garbinga praeitis. Gali užgrobėjas pavergti tautą fiziniškai, gali kaninti, naikinti, bet niekuomet neįstengs pavergti dvasinai.

Saudymai, areštai, koncentracijos stovyklos ir teroras labiau dar ugdo pasipriešinimą pavergtųjų ir nusikraustųjų. Lietuva kaip ir kitos pavergtos tautos, tiki į demokratinių pasaulį, kuris kariauja už žmonių teisę ir jos laisvę.

Lietuvių tauta žvangindama vergijos rėžiais, laukia tos laimingos dienos kad galės išsilaisvinti iš pavergimo jungo. Sąjungininkams laimėjus tai bus ir Lietuvos laimėjimas ir viso civilizuoto pasaulio laimėjimas, kurio pertvarkymas bus paremtas aštuoniais "Carta de Atlantico" punktais".

Lietuva sumobilizavo visas

ekonominiam šalies išsivystimui. Bet traginga geografinė padėtis keletą kartų skaudžiai ją pažeidė dar taikos metu. Jos didieji kaimynai statė visokiąsias kilpas įsiekdami priekabių kad užpulti ir pavergti šią Pabaltijo šalį, turtingą savo istorija, kultūra ir tradicijomis. Vilniaus klausimas—Lietuvos sostinė, Klaipėdos (Memel) klausimas — vienintelis Lietuvos uostas — buvo nukelti į Tautų Sąjungą ir net iki Haagos tribunolo nuėjo. Klaipėdos kraštas su savo nediskutuojama priklausomybe Lietuvai teise, viso pasaulio pripažinta, įsiveržusios Vokiečių kariuomenės buvo užimtas. Vokiečiai, grąšindami privertę Lietuvius pasirašyti pažeminančią sutartį. Tas pats atsitiko ir su Vilniū. Ir vėliau 1940 metais sovietinės Rusijos kariuomenės invazija.

Naujas karo laukas

Lietuvių tauta iškentėjo smugį po smugio ir kaskart vis žiauresnį, dar taikos metu. Pirmoji invazija neilgai tetruko, nes prasidėjo 1940-1941 metais Vokiečių-Rusų karas. Ir Lietuva, taikingas, neagresingas, ir darbštus kraštas, virto karo lauku tarp dviejų kariaujančių galių.

Lietuva, nedidelis kraštas, be to, Sovietų Rusijos jau nuginkluotas, nebeturėjo jėgos bent kokiam ginkluotam pasipriešinimui. Tat, šitame svetimame kare Lietuva tapo sunaikinta, išgriauta, išteriota ir Lietuvos tauta pavergta.

Lietuva kentėjo ir tebekentčia pačias žiauriausias karo ir invazijos pasekmes.

Bet nežiurint į visa tai, šitoje pavergtoje tautoje gyvena laisva dvasia ir jos garbinga praeitis. Gali užgrobėjas pavergti tautą fiziniškai, gali kaninti, naikinti, bet niekuomet neįstengs pavergti dvasinai.

Saudymai, areštai, koncentracijos stovyklos ir teroras labiau dar ugdo pasipriešinimą pavergtųjų ir nusikraustųjų. Lietuva kaip ir kitos pavergtos tautos, tiki į demokratinių pasaulį, kuris kariauja už žmonių teisę ir jos laisvę.

Lietuvių tauta žvangindama vergijos rėžiais, laukia tos laimingos dienos kad galės išsilaisvinti iš pavergimo jungo. Sąjungininkams laimėjus tai bus ir Lietuvos laimėjimas ir viso civilizuoto pasaulio laimėjimas, kurio pertvarkymas bus paremtas aštuoniais "Carta de Atlantico" punktais".

Lietuva sumobilizavo visas

ROOSEVELTO KALBA

PASAKYTA UŽIMANT KETVIRTO TERMINO PAR-EIGAS

Prezidentas Roosevelt savo kalboje po priėmimo priesaikos 4-tam terminui, Sausio 20 tarp kitko pasakė:

"Mes šios dienos Amerikiečiai kartu su savo sąjungininkais, pereiname per aukščiausio išmėginimo periodą. Tai yra išmėginimas mūsų drąsos, mūsų pasiryžimo, mūsų išminties ir mūsų pagrindinio padarumo.

"Jei tą išmėginimą atliksime pasekmingai ir garbingai, mes atliksime istorinės svarbos patarnavimą, ką vyrai, moterys ir vaikai gerbs visais laikais.

"Šiomis dienomis ir ateities metuose mes dirbsim už teisingą ir pastovią taiką kaip šiandien mes dirbam ir kariaujam už visišką pergalę kare.

"Mes galime ir mes atsielsim tokią taiką.

"Mes patyrėm jog negalim gyventi sau vieni; kad mūsų pačių gerovę priklauso nuo gerovės kitų tautų—toli nuo mūsų. Mes patyrėm jog mes turim gyventi kaip žmonės, ne kaip strausai, ar kaip šunės budoje. Mes išmokom būti pasaulio piliečiais, nariais žmonių bendruomenės.

"Mes išmokom paprastą tiesą. Emerson pasakė kad 'vienatinis budas turėti draugą reikia juomi būti'.

"Mes neatsieksim pastovios taikos jei prie jos sieksim su nuožūra ir nepasitikėjimu, ir su baime. Mes ją laimėsime tik jeigu sieksim su susipratimu ir 'pasitikėjimu ir drąsa kuri išplaukia iš ištikimino'.

Šie pastarieji žodžiai gal yra taikomi Maskvai, kuri su nepasitikėjimu žiuri į savo sąjungininkus.

Tačiau prezidentui Amerikos, nuo kurios priklauso Rusijos ir net Anglijos karo pasisekimai, sukli tai apie krumus, vietoje tiesiog ir atvirai pasakius ką Rusija gali daryti, ką ne, nėra jokio reikalo.

Taip neturėdamas drąsos ir pasitikėjimo, iki ateis laikas taikai, Prezidentas Roosevelt bus viską Amerikai pastovios taikos atžvilgiu pralošęs.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Siųsdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agentūrai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklų atsimul. Tas būtina.

Gaukit sau Kalendorių!

1945

Dirva duos Kalendorius savo skaitytojams dovanų ir 1945 metams

Persiuntimui pridėkit 10c. Siųsdami prenumerator atnaujinimą. Užsisakykit tuojau:

DIRVA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Dirva metams vis

\$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnaujiną savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi būti jums prieinama kaina. Apisirupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį idomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gau Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Įdėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Lietuvių prasikrapštė sau akis ir nuo jų diktatoriško sauvaiavimo bėga.

Ir kitų šalių žmonės Tremiami į Sibirą

Žydų telegrafo agentūra iš Jeruzalio patiekia platų pranešimą Londone ir Amerikoje apie tai kaip Sovietai skubiai deportuoja iš savo užimtų šalių jų tikruosius gyventojus į Rusijos gilumą.

Tukstančiais žmonės deportuojami iš Lenkijos, Rumunijos, Besarabijos, Bukovinos — jie išvežami į Sibiro tuštumas ir į kitas Azijatiškos Rusijos dalis, o į jų vietą atgabenami Kalmukai, Kirgizai ir kitoki Azijatai.

Tą bolševikai daro, panašiai kaip Lietuvoje, vienu tikslu: išnaikinti tų tautų gyventojus ir užveisti tas šalis bolševikų paruoštais Azijatais, kad jie laikui atėjus padėtų Maskvai praversti jų galutinę klastą — nubalsuoti jog tos šalys „prisideda“ prie Sovietų.

Tas reiškia, ne tik viena maža Lietuva ir jos mažos kaimynės bet ir kelios didelės tautos pagriebtos bolševikų smaugti ir naikinti. Ir jos trūkšmuoja, protestuoja, reikalauja Amerikos vyriausybės rūpintis tą sustabdyti, gelbėti tas tautas nuo išnaikinimo.

Vietoje kelių milijonų Baltijos žmonių, aliarmas keliama visų tų tautų išvieno, kas sudaro jau dešimčių milijonų kankinamų žmonių balsą — ir turime tikėti kas tas balsas neprais tušiomis.

Padaugėjo Mirtys nuo Užtroškimo

Nacionalė Saugos Taryba praneša kad nuo gazo visoje šalyje 1943 metais užtroško 1,800 asmenų. Nuo carbon monoxide mirė daugiausia; kiti mirė nuo kurinamo gazo netero suvedimo ir prakiurimų.

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius)

Jie Jaučiasi Atstovaujā VISUS ir tiek!

Tarybininkų trys „tuzai“, kurie priglavę būdą Pittsbūrgo suvažiavime pasidarė save „visų Amerikos Lietuvių“ „diktatoriais“, ir toliau visuomenės nežinė žaidžia:

1. Visuomenė turi sudėti jų operavimui \$52,000.

2. Jie neva užlaiko „informacijos centrą“, kuriam išlaikyti visuomenė turi suaukoti \$25,000 metuose, bet ne tik Angliški laikraščiai o nei jų pačių laikraščiai to „centro“ „informacijomis“ nesinaudoja.

3. Kada Lietuvoje visos politinės grupės susivienijo žutbutinei kovai už Lietuvos laisvę, čia Amerikoje tie trys „tuzai“ nemato reikalo vieningai dirbti su visais Lietuviais.

4. Jie atmetė tautinės visuomenės pasiūlymą vieningai dirbti šioje Lietuvos tragiškiausioje valandoje.

5. Jie nematė reikalo šaukti VISOS Amerikos Lietuvių atstovų suvažiavimo gelbėjimui Lietuvos likimo dabar, vietoje to —

6. Jie pasiskelbia jog jie trys laikysią savo mitingėli — vis tik jie trys — ir atliksią Lietuvos išgelbėjimo darbą!

Amerikos Lietuviai, jūs neturite teisės nei balso tuos tris save pasiskyrusius „diktatorius“ pajudinti nei žinoti ką jie daro, kodėl nedirba vieningai, — tik duokit, duokit jiems aukas tukstančiais dolariai!

Nedykai daugybė Amerikos

tų grobimą ir jų gyventojų žudymą.

Visa tai turint galvoje, iš netolimoje ateityje įvykstančios Roosevelt-Churchillo-Stalino bei Molotovo-Stetintiaus-Edeno konferencijos nieko ypatingai gero negalima laukti. Paskutinių dienų įvykiai komunistams užaugino dar didesnius ragus, ir sunku tikėtis kad įprastą sąjungininkų pataikavimą bolševikams staiga nutruktų. Todėl ir iš busimos „didžiųjų“ konferencijos yra visai natūralu laukti ne teisingo principo atgaivinimo, bet tradicinio Miuncheniško kvapelio sukondensuoto paskleidimo.

O ŠIRDIE BĖDINOJ!

(M. Dagilėlio eilės)

O širdie bėdinoji!
Ko taip liudi, ko vaitoji?
Pakentėk, nurimk!
Reikia vargti čia ant svieto,
Neaplenksim kelio kieto,
Sunkią našta imk!

Čia ant žemės, čia taip salta,
Širdžiu tiek ledu sukalta...
Silumos bent kiek!
Dega meilė, deg' ugninė,
Ji sušaldo man krutinę —
Man gana ir tiek!

Meilė duod' man aukštą norą;
Širdyse gaivinti dorą
Kiek galiu stengiuos;
Draug su broliais aš dejuoju,
Su jais verkiu, jiems dainuoju,
Raminu varguos!...

O širdie bėdinoji,
Ko taip liudi, ko vaitoji?
Dar bent kiek palauk.
Kai užsisv kita aušrelė,
Praskambės sena dainelė —
Tik nenugąstauk!

Tarsi: Tėve! aš mylėjau,
Dirbau beldžiau kiek galėjau,
Teko man čia vargt!
Teko, teko jau kentėti,
Laikas kunui pasislėti,
Akeles užmerkt...

VYTAUTAS

DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAİKSTIS

(Maironio Padavimas apie tą garsų Lietuvos valdovą)

NEDIDŽIO ugio, smulkus, šviesaus veido, Vytautas, kad apsilvildavo moteriškais drabužiais, buvo visai panašus į mergaitę, bet darbuose nebuvo lygaus jam vyro aname amžyje; todėl teisingai prider-

ra jam vardas Didžiojo. Visados užimtas, visados dirbdamas, jisai, rodos, nežinojo atilsio. Savo valstybėje jis buvo valdytojas, vadas, teisėjas, bažnyčios gynėjas, valdinių tėvas; mažiausias vargdenis galėjo prie jo prieiti ir pasiskųsti, o didikai ir priklausą jam kunigaikščiai jautė ant savės geležinę jo ranką. Teisybė ir sutartis viešpatavo visur, gyvenimas ir prekyba pasitaisė ir žydėjo, o tolimiausios kartos atminė ir gyrė garbingas Vytauto viešpatavimo dienas.

Vytautas vienas buvo Lietuvai, kas buvo Kėstutis ir Algirdas kartu, ir net daugiau. Kėstutis garsus yra karais su kryžiuočiais Vokiečiais; Vytautas galutinai lauzia kryžiuvių galybę, ir tie nusižeminę vadino jį savo geradariu. Algirdas didžią garbę įgijo Guduose — Vytautas nukelia savo valstybės sienas iki pat Maskvos, o Gudų kunigaikščiai vykdo jo norus, atsiduodami jį jo globą. Norėdami gerai suprasti kas buvo Vytautas Lietuvai, atsiminkime kokia buvo Lietuva pirm Vytauto ir kokia ji virto jam viešpataujant.

Kėstutis broliui Algirdui mirus, Lietuvoje atsirado kerštų ir nesutikimų. Tokie tėvynės gynėjai kaip Kėstutis, buvo nužudyti, valstybė, išsiskaidžius silpną teturėjo tarpusavio ryšį, o patekus Lenkų įtakai, rodės tikrai bus geras aplinkiniams valdovams kėsnis. Kryžiuočiai tuo tarpu eina karts nuo karto didyn, platin ir stipryn. Jogaila, Algirdo sunus, atiduoda pusę žemaičių krašto kryžiuočiams, o tie už tai savo plėšimais siekia iki pat Vilniaus ir Ašmenos, pereidami kiaurai visą Lietuvą. Gudai, nors Algirdo ir Gedimino paveikti, tačiau skaičium kur viršydami Lietuvius ir budami krikščionys, kaip ir aukščiau už pagonis Lietuvius stovėdami, pradeda gauti nemažą įtakos tarp Lietuvų, šalindami jų tikybą, kalbą ir papročius.

Taiigi tokiam nelaimingame Lietuvos stovyje Vytautas, neseniai kalnys Krėvoje, paskui brolio ištremtas iš mylimos tėvynės, priverstas buvo kardu ir ugnimi įjėskoti savo tėvo palikimo. Prisiekindamas visur klausyti netoli matančio Jogailos, savo viršininko, Vytautas tampa pagaliau Lietuvos kunigaikščiu ir per 40 metų viešpatavimo pakelia Lietuvą ant aukščiausio laipsnio.

Vytauto įtaka paplito visur

Vytautui visi pripažysta didį, platų protą, visi kelia jo garbę, bet ne visi paduoda tikrą ir teisingą jo darbų vaizdą.

Norint gerai suprasti Vytauto darbų veikla atminti jog Vytautas nebuvo nei Gudai, nei Lenkas, nei Vokietis, bet Lietuvis. Gimęs Trakuose, užaugęs tarp žemaičių, daugiau už Aukštaičius Lietuvius prisirišusių prie savo kalbos ir tikybės, sunus vaidilutės Birutės ir tėvo Kėstutio, tikro žemaičio, Vytautas visuose savo darbuose įjėško gera ypatingai savo mylimai Lietuvii tautai. Kaip kitkart Gediminas vienijos su Vladislavu Lokietku, Mozurų valdovu, Kryževiams atrem-

ti, tai dabar Vytautas prisituri Lenkų vienybės, ir prie Žalgirio galutinai sutrupina kryžiuočių galybę. Vytautas nesiskiria nuo Lenkų, gyvena su jais vienybėje, tvirtina istatus, Vilniuje ir Garodėje sutartus, bet visuose savo darbuose, nežiu-rėdamas į tuos istatus, eina stačiai prie pasižymėtojo savo uždavinio: neduoti Lietuvii žeminti ir svetimiems apsėsti. Jis sakos esąs Jogailos „urėdas“, tačiau darbuose daugiau Jogaila linko po jo geležinę ranką negu jis po Jogailos.

Taip pat santikiuose su Gudais Vytautas visados — Lietuvis; jisai eina stačiai savo keliu, bet neatstumia nuo savės svetimųjų; jisai jų nepersekioja, nespau-džia, bet Lietuviai jam artimesni širdyje. Be to dar, priimdamas katalikų tikėjimą iš vakarų Europos ir suveddamas tuo būdu į pažintį su Europa, Vytautas nori savo tautos kultūrą aukščiau iškelti už Gudų ir taip juose skieisti savo tautos įtaką.

Rupindamasis taip del Lietuvii gera ir budamas visur Lietuvii, Vytautas mokojo įgyti ir pašaliečiuose pagarbos ir meilės: jo valdiniai tiek Lietuviai, tiek Gudai ir Totoriai mylėjo jį kaip savo tėvą. Kiti skriaudžiamieji įjėškojo jo prieglaud-dos. Didysis Maskvos kunigaikštis Vosy-lius I mirdamas palieka savo sunų Vytauto globai. Totoriai seniausiuose laikuose atmena Vytautą kaip savo geradarį, nors jis kelis kartus su jais kirtosi.

Pats popiežius jį gerbė ir paskyrė jį Rygos arkivyskupo gynėju, o matydamas jo didžią galybę, įkalbinėjo išvaryti Turkus iš Europos. Čekai maldavo jį idant jis paimtų juos valdyti į savo rankas.

Taip tai Vytautas yra didis visuose savo darbuose; tai tikras Lietuvii praeities milžinas, tai paskutinis garbingųjų Lietuvos valdovų, kurie taip išaukštino mūsų tėvynę. Sunkūs buvo Lietuvos stovis pradėdant Vytautui viešpatauti, bet jis mokėjo ir tuokart ją tvarkyti, o jei ne visą padarė ko dar reikėjo tai jau ne jo kaltė. Jo mirtis buvo tautai perankstyva, o Lietuvai nelaimė — kad i neturėjo Vytautui įpėdinio kurs būtų sekęs jo pėdomis.

KETVIRTA PRANCUZIJS RESPUBLIKA

Generolas DeGaulle yra įsteigėjas ket-virtos Prancūzų Respublikos bėgyje 152 metų. Kiekviena sekanti Respublika turėjo skirtingas ypatybes nuo pirmosios ir kiekviena pakilo skirtingose sąly-gose. Tas pats atsitinka ir su Ketvirtąja Respubli-ka.

Pirmoji Respublika, įsteigta 1792 me-tais, tęsėsi iki 1804 metų. Karalių nu-bankrutęta Prancūzija priėjo prie revo-lucijos, 1793 metais buvo nukirsta galva karaliui Liudvikui XVI, ir prasidėjo tero-ro ir žudynės laikotarpis, kuris tęsėsi iki 1795 metų.

Dalykams nepastoviai einant, Napo-leonas Bonaparte, kuris įgijo militariską kontrolę, 1804 metais pasiskelbė impera-torium ir užėmė valdžią į savo rankas.

Jis pralaimėjęs karus prieš Europos valstybes, 1815 metais. Po to sekė eilė karalių, iki kilo antra revoliucija 1848 me-tais. Ši Respublika betgi gyvavo tik pen-kis nepilnus metus, ir 1852 metais Liudvi-kas Napoleonas Bonaparte, iki tol buvęs prezidentu, padarė perversmą ir pasiskel-bė imperatorium, Napoleonu III.

Po to kai Vokiečiai sumušė Prancu-zus 1870 metais, Paryžiuje sukilę gyven-tojai padarė perversmą — Napoleoną III nuvertė įkurę Trečią Respubliką. Ji tęsė-si nuo 1870 iki 1940 metų, ir šio karo bė-gyje Vokiečiams užėmus Prancūziją, jos senoji valdžia išblaskyta.

Generolas de Gaulle, tęsdamas karą sąjungininkų pusėje, paraliau pereitą Lie-pos mėnesį sugrįžo į Paryžių ir atkurė vėl pačių Prancūzų valdžią, dabar jau sa-vo kontroleje, ir tuo patį pagrindą Ket-virtajai Respublikai.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Kitame numeryje čia pradėsime talpinti is-torinį raštą iš pereito Amerikos Lietuvių Suva-žiavimo ir Peticijų vežimo į Washingtoną, Ge-gužės 30 d. 1921 metais. Tada Lietuviai įjei-kė Prezidentui Harding milijoną parašų.

NAUJOJI bolševikų ofenzyva rytuose turi daugiau po-litinės negu militarinės reikšmės. Kada nuotaika prieš bolševikus del jų smurto žygių Rytų Europoje jau buvo pradėjus darytis labai nepalanki, kada senate ir plačioje visuomenėje ėmė kilti vis stipresnių balsų nu-rodančių kad mažų tautų grobimo politikos toleravimas iš Jungtinių Valstybių pusės neprivės į nieką kitą kaip į trečią pasaulinį karą, štai bolševikų kariuomenė beveik be kovos pasistumdė apie šimtą mylių į vakarus.

Karo stovį nuotoliu mylių į Berlyną skaičiuoti mėg-stantiems pergalė prieš nazius ėmė rodytis jau esanti čia pat. Kai kurie tariausi karo ekspertais ėmė lyginti vakarų frontą su rytiniu ir atrado kad tuo tarpu kai Anglai su Amerikiečiais tupinėja vietoje, bolševikai švy-steli į priekį kaip žaibas. Ilgai nelaukus, imta įjėskoti tokių vakarų ir rytų fronto skirtingumo priežastį. Vienas vedamasis net nurodė kad bolševikų pasisėkimų priežastis esanti ta kad Vokiečiai biją bolševikų, bet ne-biją Amerikiečių ir Anglų. Bolševikai, girdi, paimtus į nelaisvę Vokiečius žudą, o sąjungininkai su jais gerai elgiasi, net vaišina šokoladu.

Jeigu tai tikrai būtų lėtos pažangos Vakaruose ir greitos Rytuose priežastys, atrodo, nesunku būtų padėti pakeisti: tik pamėginti žiaurume susilyginti su bolševi-kais ir Vokiečių belaisviams neduoti šokolado, ir, užtot tupinėjus vietoje, per tris-keturias dienas bus galima žygiuoti Berlyną gatvėmis...

MĖGSTA hipotezes ir spėliojimus rastų daug pasiten-minimo mėginami surasti tikrąją Vokiečių pasi-traukimo rytuose priežastį. Rodos, būtų ir tam tikrų žymių iš kurių būtų galima padaryti idomių išvadų. Pro-tingiau betgi bus laiko bėgiui palikti išaiškinti įvykių paslaptis, o mums patiems apsiriboti logišku galvojimu ir palinkimo pranašauti suvaldymu.

Yra tiesa kad Vokiečiai bijo ne tik bolševikų bet ir išsivo Rusų. Yra tiesa kad 999 Vokiečių iš tukstančio, o gal ir visus tukstantis bent ką, bet ypač Amerikiečius, labiau norėtų matyti savo nugalėtojais negu bolševikus. Tačiau iš to kaip tik išplaukia kad ne bolševikams be kovos pasiduoti, bet prieš juos iki paskutinio kraujo la-šo kovoti būtų didysis Vokiečių akstinas. Kas ne kas, bet Amerikiečiams su Anglais okupavus Vokietiją, Vo-kiečių civiliams gyventojams bus garantuotos asmens ir šeimos teisės. Šeimos nebus draskomos, gyventojai nebus padaryti vergais, bus garantuota nuosavybė (kiek jos po nazių šeiminkavimu dar bus likę).

Jeigu gi bolševikai okupuotų Vokietiją tai aišku kad jie įvestų tą patį ir gal dar didesnį terorą kaip, sa-kysim, Lietuvoje ir kituose užimtuose kraštuose. Labai trumpu laiku jie viską aukštyn kojom apverstų, sunai-kintų, sudaužytų. Šito akivaizdoje, kai Vokietijos su-gniužimo valanda jau bus čia pat, Vokiečiai stengsis di-džiąją savo teritorijos dalį atiduoti sąjungininkams ir kiek galima mažiau tepalikti bolševikams. Iš to išplau-kia kad jei Vokiečiai šiadien nesibijo prisileisti bolševi-kų į pačius Vokietijos vartus tai reiškia kad jie dar ne-sirengia kapituliuoti. Mat, lemiamą kovą yra vedama Vakaruose, ir Vokiečiai žino kad ją pralaimėje jie bus viską pralaimėje ir tada bus atėjęs jų galas.

Rytų gi frontas šiadien jau yra virtęs antraileiu, trečiaileiu, ir dvidešimt-trisdešimt mylių Rytuose nėra vertos vienos mylios Vakaruose, ypač jei žygiuojama per nevokiškas, sakysim, Lenkijos žemes.

Lenkijos atidavimas bolševikams Vokietijai yra net-gi savotiškai naudingas — kompromituoja sąjunginink-us, aiškiai parodo kad jų kova del tautų laisvės tėra „išvaduotų“ tautų atidavimas bolševikų malonei, kad tikrovėje čia jokio vadavimo nėra, o tėra vienos vergu-vės pakeitimas kita.

Aišku, pasitraukimas nėra laimėjimas, tat ir Vokie-čių pasitraukimas iš rytų nesudaro jų pasisėkimo. Jis sudaro bolševikų laimėjimą, bet to laimėjimo priežastis nėra bolševikų baimė, bet aplinkybė kad Amerika šiadien pagrindinį karą svorį jau yra pasiėmus ant savo pečių, ir tuo laiku kai ji kovoja Titanų kovą su Vokietija, bolševikai be didesnių pastangų pasiekia žymių lai-mėjimų. Betgi be Amerikos pagalbos bolševikai kaip ir Anglai jau senai būtų buvę sutriuškinti, ir Vokiečiai Maskvos gatvėmis būtų lygiai taip žygiavę kaip jie šiadien tebežygiuoja Berlyną gatvėmis. Tat ir dabartinis bolševikų pasisėkimas Rytuose tikrovėje yra ne bolševi-kų bet Amerikiečių nuopelnas. Jis pirkas ne tiek bolševikų kariuomenės išmaningumu kiek Yankių krauju, pralietu Šiaurės Afrikos smiltys, Normandijos miškuose ir lygiuose Flandrijos laukuose.

BET nors bolševikai dar ir šiadien tebėra priklausomi nuo Amerikiečių, nors dar šiadien, jei Amerikiečiai sustabdytų savo pagalbą, Vokiečiai dar susidorotų tiek su bolševikais, tiek ir su Anglais, politinėje srityje bolševikai ir Anglai veikia visai savarankiškai ir anaipol nesirikiuoja į Amerikiečius. Rytų Europa dejuoja ir merdi bolševizmo vėžio ėdama, o Anglai mėgina savo įtakon paimti Vakarų Europą. Šitokia padėtis sąmonin-geshių Amerikiečių tarpe, kaip tai buvo aiškiai matyti iš Senatoriaus Vandenbergos kalbos, sukelia vis didesnio nepasitenkinimo, ir ne tik neatitinka Amerikos idealo, bet net jai pačiai yra pavojinga.

Bet, kaip jau minėta, kaip tik šituo momentu So-vietų Sąjunga pasiekia didelį militarinių laimėjimų Ry-tuose, kurie, greta to, kaip tyčia, beveik sutampa su są-jungininkų nepasisekimais Vakaruose. Tuo būdu, po-litinis balansas iš bolševikams labai nepalankaus virsta jiems palankiu: jų militariniai pasisekimai bent laik-iškai nustelbia jų politinius nusikaltimus — svetimų kra-

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tėsinys iš pereito nr.)

Lenkai stengiasi užbėgti mums už akių

Vieną kartą aš buvau pasiūstas su stiprintu buriu į žvalgybą. Mums į pagalbą dar buvo duoti dešimtys pėstininkų su puskarininkiais. Musų uždavinys buvo išvalgyti Zagarinės miškus, surinkti apie priešą žinias bei patirti jo pozicijas. Prie Zagarinės patyriau kad musų pusėje, prie malūno, yra bolševikų užvara. Per krumus, bolševikams nepastebėjus, prisiartinom prie malūninko namo ir, į jį ineidami, priešienyje susitikom su bolševikais. Pirmutinis ėjo gusaras Juozas Jablonskis ir sutiktą bolševiką nušovė. Po švio iš namelio ėmė veržtis ir kiti bolševikai, bet mes tuojau imetm į priešienį granatą ir keletą jų pro langą. Granatoms sprogu, viduryje pasidarė didelis rikšmas, ir bolševikai ėmė veržtis pro langus ir duris laukam.

Mes pasitraukm iki savo grandinės. Prasidėjo smarkus susisaujimas. Malūninko trobėsnuose buvo dvi bolševikų kuopos su kulkosvaidžiais. Per susidurimą buvo sužeistas gusaras Aušrotas ir pėstininkas puskarininkis, kurio pavardės nepamenu. Bolševikų buvo keli užmušti ir sužeisti.

Rugpjūčio 24 iš nakties prasidėjo musų kariuomenės visu frontu puolimas. Mes, gusarai, nieko Lenkams nesakė, nakties metu dingom iš kaimo ir nužygiavom Zagarinės linkui. Musų kariuomenei smarkiai puolant ir žengiant pirmyn, man su savo buriu teko dalyvauti užimant Turmonto stotį. Čia ir Lenkai pasirodė, ir pradėjo su mumis lenktyniauti. Toliau puolėme geležinkelio Kalkunų link. Prasidėjo Didžiojo Karo Vokiečių ir Rusų apkasai ir beveik iš kiekvieno kalnelio teko bolševikus ištumti.

Pažymėtina kad kaip tik bolševikai traukdavosi, Lenkai stengdavosi užbėgti mums už akių ir pirmi užimti naujas pozicijas. Bet kai reikėdavo bolševikus ištumti iš apkasų ar šiaip iš pozicijos, Lenkai laikydavosi nieko neveikdami.

Sunkios kautynės del Gryvos

Aš tuomet jau ėjau burininko pareigas ir man su gusarais nebogai sekėsi. Kur tik reikėdavo atlikti svarbesnis uždavinys buvo man pavedama. Sakysim, kai bolševikus ištumėm iš paskutinių apkasų ties Kalkunais, man buvo pavesta su stiprintu buriu pirmiau Lenkų įsiveržti į Kalkunus. Uždavinys pasisekė išpildyti, ir aš su keliais gusarais Rugsejo 2 pirmas įsiveržiau į Kalkunus. Gatvėse teko susisaujoti su bolševikais. Ypač smarkiai mus apsaudydavo iš skersinių gatvių, bet tuojau ir pasitraukdavom. Kiek ilgiau buvo susilaikę prie stoties. Bet, pasirodžius nuo Zarasų pusės kitiems musų buriams, priešas pasitraukė į Gryvą ir atidengė ir mus smarkią artilerijos ugnį. Tuojau nuo Zarasų pusės atžygiavo ir musų pėstininkai, o tik ilgesniam laikui praslinkus, geležinkelio nuo Turmonto atėjo ir Lenkų pėstininkai.

Nuostabu kad Lenkai, atžygiavę į Kalkunus ne kovos liniją su bolševikais užėmė, bet metėsi į stoties pastatus, stengdamiesi užimti pačią stotį, nors ji jau buvo musų pozicijų užpakalyje. Lenkai, užėmę geležinkelio stotį, ruošėsi gintis, kaip matyti, ne nuo bolševikų, o nuo musų.

Iki pavakario kaip musiečiai taip ir bolševikai sutraukė ties Gryva didesnes kariuomenės įiegas. Užvirė arši kova. Šautuvai ir kulkosvaidžiai veikė be pertraukos, ir visas susilijo į vieną garšą, tartum vanduo verdas katilė. Smarkiai iš abiejų pusių veikė ir artilerija.

Taip be paliovos truko tris dienas ir naktis. Vienu tarpu musų kariuomenės padėtis dešiniajame sparne buvo labai pavojinga. Čia anksti rytą bolševikai puolė Lenkus ir durtuvais išbadė visą jų kuopą. Prasivėžė šioje vietoje, jie pradėjo supti musiečius. Lenkai traukėsi be tvarkos, ir jų grandinės atsidūrė prie musų batarejų. Vėliau kaž kuri musieškė kuopa tą spragą užkiso ir bolševikus vėl privertė pasitraukti.

Sitame mušyje žuvo ta pati Lenkų kuopa kuri, pradedant puolimą, drauge su mumis stovėjo tie Zagarinė. Tuomet ant bolševikų durtuvų buvo iškeltas tos kuopos vadas Lenkas, malonus senukas. Man šis Lenkų vadas gerai buvo įstrigęs

atmintin, nes jis, puolant Turmontą, siūlė su savo kuopa musų vadovybei į pagalbą. Kadangi musų kariuomenė tuomet visu smarkumu žygiavo priekin, antra vertus, Lenkai jau tuomet buvo parodę savo nedraugingumą, todėl nuo jų pagalbos buvo atsisakyta.

Šiose kautynėse aš su savo buriu visą laiką išbuvau pirmose eilėse. Daug kartų buvau labai pavojingai susidūręs su bolševikais, bet, laimei, mano burius išliko sveikas. Čia ypatingai pasižymėjo gusarai savanoriai Žekas, Aušrotas, Juškevičius, Jablonskis, Sarpalis, Astrauskas ir kiti.

Taikė tiesiog į mane

Musų eskadronas iš bolševikų fronto buvo pasiūstas prieš Bermontininkus. Aš su savo buriu gavau dalyvauti kautynėse, joti į žvalgybas ir stovėti užvarose. Dalyvavau ir kautynėse ties Radviliškiu.

Vieną šaltą naktį užėjau ant Bermontininko sargybinio, ir jis, atkišęs tiesiai į mane šautuvą, šovė. Mano laimei, neįskilo švio kapsulis, ir aš Bermontininką buože nutrenkiau. Tame kaime užtikom dar šešis Vokiečius ir paėmėm juos į nelaisvę. Taip nedideliais susirėmimais pasiekėm Mažosios Lietuvos sieną.

Vieną kartą, dar esant Bermontininkų frontui ir musiečiams po pirmojo puolimo atsitraukus, aš su savo buriu stovėjau kaž kur netoli Ginkiškių (?) kaimo. Atbėgo pas mane to kaimo moteriškė ir skundžiasi:

— Į kaimą privažiavo devynios galybės Bermontininkų ir plėšikauja. Gelbėkit!

Aš tuojau su keleta gusarų nuvykau į kaimą, užtikau čia Vokiečius ir juos išvaikėm. Gerokai buvom su jais susisauję, ir vieną Bermontininką mirtinai pašovėm. Po šio atsitikimo Bermontininkai daugiau į šį kaimą nesilankė. Kai mes vėliau kaimą užėmėm, kaimiečiai pažinę mus labai vaišino ir džiaugėsi kad juos tuomet apgynėm.

Kunigas lenkininkas neteko dviejų pirštų

1920 metų pavasarį musų eskadronas buvo pasiūstas užimti baro prieš Lenkus Jezno-Pūnos rajone. Mano burių kariuomenei visai nebuvo, ir aš buvau drauge burininkas ir burio vadas. Eskadronas pasiliko Jezne, o mane su buriu paskyrė užimti barą Pūnioje. Priešais, Butrimonyse, stovėjo Lenkai.

Išpradžios su Lenkais jokio susidurimo neturėjom. Tačiau nuolatos tekdavo girdėti žmonių nusiskundimų kad Lenkai dažnai lankosi į neutralią juostą ir saugaliauja. Ypač nusiskundavo del Butrimonių klebono Lenko.

Jis nuolat važinėja su Lenkų kareiviais per ukininkus ir reikalauja duoti Lenkų "stselcam" (šauliams), — skundėsi žmonės. — Jis pats "stselcu" vadas.

Vienu tarpu aš, darydamas su keletu gusarų netoli Butrimonių neutralioje zonoje žvalgybą, viename kaime užtikau tą kleboną su Lenkais, darant pas ukininkus rekvizicijas. Susisaužėm su klebono padavėmis. Jie į kaimą buvo atvykę su trimis pastotėmis. Per susisaujimą klebonas neteko dviejų dešinės rankos pirštų, o vienam Lenkų kareiviui peršovė koją.

Lenkams ir klebonui pavyko pasprukti, o mums atiteko tik vienas vežimas su rekvizuotu maistu, kurį aš sugrąžinau ukininkams. Nuo to laiko klebonas liovėsi dars rekvizicijas neutralioje juostoje, o sekmadienį, sakdamas pamokslą, mus išpludo, išvadindamas pagonimis ir įvairiais bjauriais žodžiais.

Turėdavom su Lenkais ir daugiau susidurimų; mes vis Lenkus įveikdavom. Taip, sakysime, vieną kartą Lenkai mane su buriu norėjo Pūnioje apsupti ir paimti į nelaisvę. Bet aš jiems buvau padaręs tokias pinkles kad jie patys vos tik neįklimo ir džiaugėsi sveiki kaili išnešė. Kad Lenkai žygiuoja Pūnios link, mane išpėjo vienas Totorius, gyvenęs netoli Butrimonių. Vėliau jis prašėsi paimti jį į gusarus. Aš jį nusiunčiau Kaunan į rezervinį eskadroną. Nežinau io nei pavardės, nei likimo. Vis dėlto jis daug gero mums padarė. Lenkai, netikėtai mus užklupo, butų daug žalos padarė.

Sulaikau bolševikų kariuomenę Bolševikams sutriuškinus Lenkus ir

ėmus veržtis Vilniaus kraštan, musų eskadronas stovėjo netoli Alytaus. Liepos 13 dieną pradėjom žygiuoti Vilniaus link, kur ne kur susidurdami su Lenkais. Kiek pamenu, į vieną vietą buvo sutraukti trys eskadronai ir su kaž kokia baterija slinkom į Vievi. Liepos 13 dieną gusarų pulkas, pulkininko Litvinovo vadovaujamas, ties Vievio ir Lentvaravo stočių pakliuvo į musų su Lenkais. Tai buvo prie geležinkelio, ties Lazdėnų miškeliu. Musų pės-

tininkų dalys ešelonais vyko Vilniaus link, o Lenkai netikėtai iš miškio puolė ešeloną. Musis buvo gana smarkus, ir iš abiejų pusių buvo gerokai nuostolių. Vis dėlto mes Lenkus išsklaidėm, ir jie iš kautynių lauko pasitraukė, palikdami savo sužeistuosius ir karo grobį. Mums, gusarams, Lenkus teko atakuoti iš sparno. Anksti rytą, Liepos 15 dieną, antro musų eskadrono dalys užėmė Lentvaravą.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvį salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-eigos atsibuna kiekvieną vaka-rą, nuo 8 val. lygiai. Parem-kit savo klubą ir Lietuvį sa-lę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti daž-niau į Lietuvį salę.

Dedes Samo Isakymas!

WPB "APTAMŠINIMO" ISAKYMAS

PRADEDANT KETVIRTADIENIU, VASARIO 1

MUSŲ KOSTUMERIAMS:

J. A. Krug, War Production Board Pirmininkas, paskelbė visai šaliai "aptamsinimo" įsakymą pradedant Vasario 1, 1945, kuris uždraudžia tam tikros rūšies elektros šviesų naudojimą kaip vieną dalį visuotinio programo palengvinimui kuro stokos.

Mr. Krug pareiškė: "Apkaičiuojama jog šis įsakymas sutaupys 2,000,000 tonų anglies per metus. Tai yra apie 10 nuosimtis numatyto 25,000,000 tonų minkštos anglies sutaupymo nuostato kurį paminėjo James F. Byrnes, Director of War Mobilization and Reconversion, Sausio 10."

UTILITIES ISAKYMAS U-9

The Cleveland Electric Illuminating Company šiuomi praneša savo kostumeriams apie Utilities Order U-9, ir ragina jo prisilaikyti. Tas įsakymas skamba sekančiai:

Utilities Order U-9. (a) Šio įsakymo tikslas. Karo reikalai sudarė trukumą anglies ir kitų kuro išteklių. Šio įsakymo tikslas yra taupyti kūrą reikalingą elektros gaminiui suvaržant tam tikrus nereikalingus elektros naudinimus.

(b) Definicijos. Šio įsakymo tikslai: (1) "Asmuo" reiškia bent individualą, partnerystę, sąjungą, biznio trustą, korporaciją, politiską subdiviziją, valdišką įstaigą ar korporaciją ar organizuotą grupę asmenų ar tai inkorporuotą ar ne.

(2) "Elektros Tiekėjas" reiškia bent asmenį kuris gamina, perleidžia ar platina elektros įiegą.

(c) Draudžiama Naudoti. Jokis asmuo neprivalo naudoti elektros bent kuriam sekančių tikslų:

(1) Atviram lauke skelbimų ar kitų nušvietimų. (2) Išlaikinių nušvietimų išskyrus kur reikia vėdinimui biznio atviro lauko įstaigose.

(3) Išlaikinių papušučių ir šiaip išlaikinių šviesų. (4) Krautuvės laigų apšvietimo išskyrus kur reikalingas vidaus apšvietimui.

(5) Merquie apšvietimo virš 60 vatte kiekvienai maruete.

(6) Gatvių šviesų kur viršija nustatytą šviesą viešos valdžios reikalingą visuomenės saugumui.

(7) Išlaikinių iškabų apšvietimas išskyrus:

(i) Nurodymų ar atskyrimo ženklus reikalingus ugnies ir policijos apsaugai, trafiko kontrolei, transportacijos stotims ar ligoninėms; ar nurodymo ženklams bent kokiam būtinam viešo reikalo aptarnavimui kas yra nurodyta sulgy vietos vyriausybės. Elektros tiekėjui turi būti priduta raštiškas liudymas tuo atveju, bet neturi būti kokios nors ypatingos formos;

(ii) Nurodymų ar atskyrimo ženklai varlotanti nedaugiau kaip 60 vatts kiekviename reikale, daktarams ir viešbučiams, ir kitoms viešoms gyvenamoms vietoms.

(d) Išimtys. (1) Bent kuris elektros tiekėjas kuris sprendžia jog prisilaikymas šio įsakymo iš pusės asmenų kuriems teikiama tiesioginiai ar netiesioginiai, nesumažins sunaudojimo anglies ar kitų truktamų kūrų gali nrašyti padaryti išimti tai sričiai kuria jis aptarnauja kreipiantis į Office of War Utilities, War Production Board, Washington, D. C., Ref.: U-9.

(2) The War Production Board gali laikas nuo laiko išleisti nurodymus paluosuojant tam tikras sritis nuo šio įsakymo jei matysis kad prisilaikymas tose srityse nesumažins sunaudojimo anglies ar kitų kūrų kaip šis įsakymas numato.

(e) Apeliacijos. Bent asmuo kurį šis įsakymas liečia jeigu numatys kad prisilaikymas šio įsakymo išeis kenksmingai jo reikalams arba kuris mano kad prisilaikymas šio įsakymo yra kenksmingas viešai sveikatai arba apsaugai gali apeliuoti paluosavimo į District Office of the War Production Board toje srityje kurioje jis randasi, Ref.: U-9.

(f) Pastabos. (1) Kiekvienas elektros tiekėjas privalo, kaip greit galima, pranešti spausdintai ir kitaip kitaip visiems asmenims kuriams jis teikia elektrą naudojimui draudžiamais tikslams sulgy šio įsakymo.

(2) Jei elektros tiekėjas žino apie asmenį kuris nesilaiko šio įsakymo naudodamas jo elektrą, jis turi pranešti tam asmeniui apie jo nusizengimą. Jeigu nusizengimas bus tiesiamas, elektros tiekėjas privalo pranešti raštu apie šio įsakymo reikšmę kurį jam atitinka ir apie pabaudas nustirtas už įsakymo laužymą ir privalo nuorašą to pranešimo pasiusti į District Office of the War Production Board toje srityje kurioje elektros naudojotas randasi, Ref.: U-9.

(g) Nusizengimai. Jeigu War Production Board nuspręs kad bent kuris asmuo naudoja elektrą priešingai šiam įsakymui, gali įsakyti elektros tiekėjui aptarnaujančiam mta asmenį sulaukyti tiekiamą ir nurodyti taisykles sulgy kurių jam vėl bus duodama elektra. Prie to, bent asmuo kuris savanoriai nepildys bent dalį šio įsakymo arba kuris sąryšyje su šiuo įsakymu sužinai norės padėti materialius faktus arba suteiks netiesiogias informacijas bent kuriam departamentui ar įstaigai Su-rientytu Valstijų bus skaitomas nusizengusiu ir atiteks jam skirtoms pabaudoms arba kalėjimu.

(h) Galiojimo Diena. Šis įsakymas ineina galion ir pradeda veikti nuo Vasario 1, 1945, išleistas šią 15 dieną Sausio 1945.

WAR PRODUCTION BOARD

By J. Joseph Whelan
Recording Secretary

The War Production Board taipgi prašo taupyti elektrą kuodaugiau sia ir taisy atvejais kur elektros vartojimas nedraudžiamas šiuo įsakymu.

The Illuminating Company

DON'T WASTE ELECTRICITY! HELP SAVE VITAL COAL!

BRITAI karo reikalams išleidžia po 57 milijonus dolarių į dieną — žymiai mažiau negu Amerika.

VOKIEČIAI, kaip skelbiama iš Šveicarijos, pasi-ryžę apleisti Italiją, kur turi apie 20 divizijų.

PREZIDENTO IN-AUGURACIJA

Su Prezidento F. D. Roosevelto inauguravimu ketvirtam terminui Sausio 20 d., buvo tai 39-ta prezidento inauguracija šios šalies istorijoje.

Paskirę prezidentų buvo 31 iš viso nuo 1789 metų, kada Jurgis Washingtonas buvo išrinktas pirmutiniu prezidentu. Jurgis Washington tarnavo du terminus, trečiam terminui atsisakė kandidatuoti, nuo to ir pasiliko paprotis prezidentams nekandidatuoti daugiau kaip du terminus.

Daugelis prezidentų ištarnavo tik po vieną terminą ir nebuvo išrinkti kitam terminui. Tik F. D. Roosevelt pasidrausino kandidatuoti trečiam terminui, o po to ir ketvirtam ir abiem atvejais laimėjo.

F. D. Roosevelt yra trečias prezidentas kurio inauguravimas pasitaikė karo metu.

James Madison priėmė priesaiką antram terminui laike 1812 metų karo; Abrahomas Lincoln inauguruotas antram terminui Civilinio Karo pabaigoje 1865 metais (jis už mėnesio po inauguravimo buvo nušautas).

Ne visi Amerikos prezidentai buvo inauguruoti Washingtone, nes tas miestas įsteigtas kiek vėliau. Jurgis Washingtonas pirmą kartą buvo inauguruotas New York'e, antram terminui Philadelphiaje, ir po jo sekantis prezidentas, John Adams buvo inauguruotas Philadelphiaje.

Su trečiu prezidentu, Thomas Jefferson, inauguracijos prasidėjo naujoje šalies sostinėje, Washingtone.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Didelis Sportininkas iš Brazilijos

Lou Moretzohn iš Rio de Janeiro, Brazilijos, atlieka bandymus bėgimo su kliūtimis Pennsylvanijos Universitete. To universiteto sporto direktorius, Lawson Robertson, tėmija savo studento pastangas.

PO KARO REIKĖS DAUG LAIVŲ

Amerikos laivų statytojai numato kad po karo reikalinga bus didelė daugybė prekinųjų laivų. Turės būti moderniškas prekinis laivynas gausingai po- karinei prekybai ir šalies apsaugai.

Laivų statytojai sako, reikalinga bus vykdyti platus laivų statymo programas palaikymui Amerikos komercijos naujaisiais ir geriausiais laivais ir turės būti pakankamas rezervas laivų netikėtoms atsitikimams, tokiems kaip karas.

Laivų industrija betgi tikisi stiprios kompeticijos iš lektuvų industrijos ir iš kitų šalių pusės. Sako, švedija šio karo metu pasistatydino jau milijono tonų talpos geriausios rūšies laivų pokariniam komerciniam naudojimui.

KRAUTUVĖSE PAVAGIA UŽ 80 MILIJONŲ KASMET

Apskaičiuojama kad krautuvėse Amerikoje per metą pavagiama ir išnešama įvairių prekių už apie 80 milijonų dolarių. Vagiliai 85 nuoš. yra moterys, kaip patyrimas rodo.

Tikrieji vagys, kaip vienas žinovas sako, sudaro tik tris nuošimčius. Kiti arba kitos vagia iš krautuvėlių daiktus sekanciai: karo dirbtuvų darbininkai ir darbininkės vagia sudarymui sau išteklių kai karas pasibaigs; kiti vagia tiksliai dėl įvairumo, ir daug vogimu užsiima turtingos moterys kurios nori padengti savo kortomis praloštas skolas.

Didelio miesto vidutinė parduotuvė kas metą tokiomis vagystėmis praranda iki apie 80 tukstančių dolarių prekių. Karo metu, vagystės krautuvėse papildoma lengviau, nes stoka patyrusių patarnautojų kurios mokėtų nutėmyti vagilius.

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY
Ask at any of our 46 Offices

"BURTININKES" IŠVILIOJO \$11,670

Ziopių Clevelande buvo ir bus, ir todėl randasi jų kišenių apkraustymui gaujos visokių "burtininkių", "laimės spėjikių" ir tt. Policijai buvo raportuota 1944 metais išviliota net \$11,671 iš tokių kurie tik vėliau apsižiūrėjo kad jie buvo apgauti. Vieni tuo būdu neteko dešimtį-kita dolarių,

tačiau buvo atsitikimų kur išviliota ir po tukstančių ir daugiau "užburimui" kokios nors ligos ar šiaip negerovės. Tamseini ir Lietuviai netenka į tokių "burtininkių" ir kišenių apgavikų rankas.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" tankys jus išties pusmetį.

Štai Jums didelė, \$1.50 vertės knyga —

Alpis duodama už \$1
TIEMS KURIE PASISKUBINS
UŽSISAKYTI IKI DAR ŠIŲ
KNYGŲ TURIME

Puiki, didelė K. S. KARPiaus Istorinė Apsaka

288 puslapių didelė knyga, su istoriškais paveikslais.
Popierios viršeliais kaina \$1.50. . . Tvirtais viršeliais, \$2.00.

Atiduodama už \$1.00 (Tvirtais viršeliais 1.50)

Ši istorinė apysaka jums patiks — aprašoma kaip Didis Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis pateko kryžiuočių nelaisvėn, kaip jį iš nelaisvės išgelbėjo ALPIS, jaunas sukrickšionintas Lietuvos nelaisvis, kurio priežiurai Kęstutis buvo pavestas. Ši apysaka plačiai vaizduoja Alpio ir Kęstučio gyvenimą ir karus po to kaip jie sugrįžo į Lietuvą. Alpio meilė, prietikus, ir tt.

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

MES DUODAM IR ISKECIAM EAGLE STAMPS

THE MAY CO'S Basement

NOTED Fruit of the Loom BRAND

Puikios Pavasariui Bliuskos
2.95

STILIUS A. Graži bliuskutė iš įvairių spalvų smulkių bryžių ant balto dugno. Mieros 32 iki 38.

STILIUS B. Peter pan apykakle... gražios ir patogios. Gaunamos baltoje, maizė arba ružavoje. Mieros 32 iki 38.

NE-RACIONUOTI! Nauji Pavasario Avalai

Nėra reikalo išnaudoti savo taip reikalingus ration kuponus kuomet gali pirkti tokius puikius avalas kaip šie—Be Ration! Aukštais arta žemais kulnais... lengvi avalai... pom-pom arba kitų pavidaų... daugelyje puikių spalvų. Mieros 4 iki 8 panelėms ir moterims.

3.97

ir **4.95**

REIKALINGA

8700 VYRU Tuojan!

Paskubinimui Karo Produkcijos
Didžiajame Clevelande

Ar žinai kokį žmogų kuris galėtų dirbti karo darbą o nedirba? Ar tu esi vienas jų?

120,000 kariaujančių Clevelando vyrų šaukiasi į tave daugiau reikmenų—DAUGIAU ir GREICIAU! Mes neturim juos apvilti.

Štai ką jūs galite padaryti

1. Dėk į savo darbą viską geriausio, kiek vieną valandą savo šifto, jei karo darbe.
2. Stok į karo darbą šiandien jei nesi dar karo dirbtuvėje.
3. Kalbėk savo draugams, savo kaimynams ir kitiems stoti į karo darbą DABAR.

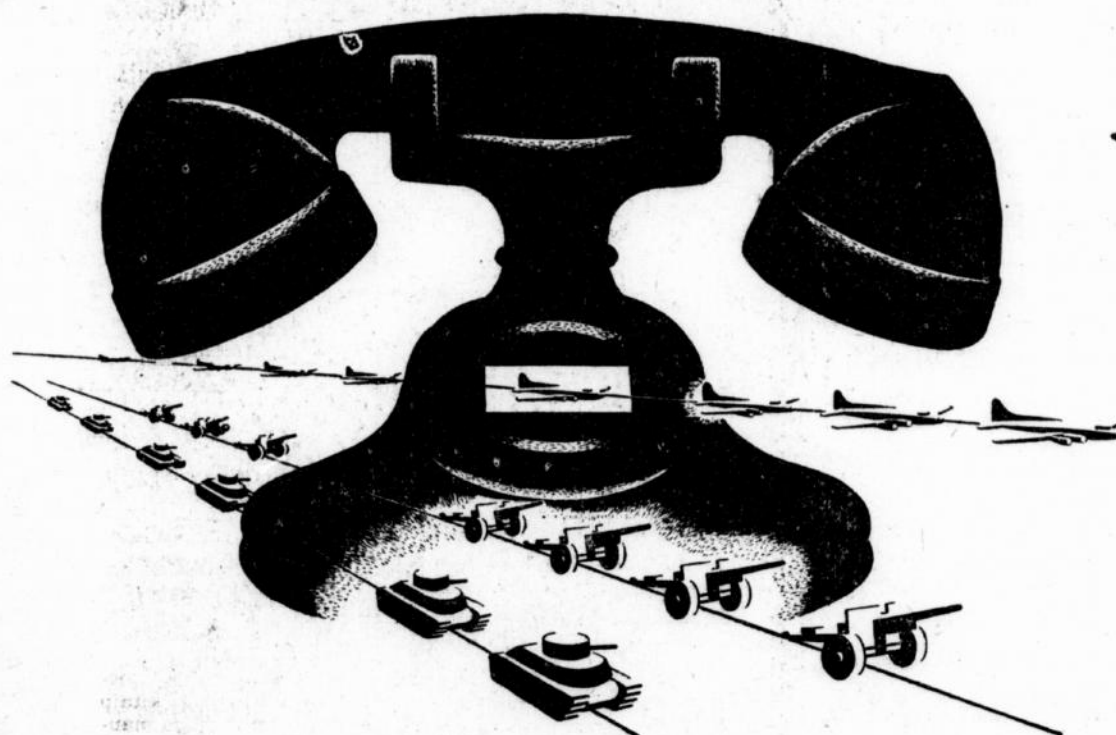
Kur reikia kreiptis

Jūsų artimiausis USES ofisas pasakys jums kur gauti karo darbą.

1242 West Third Street 11926 Lorain Avenue
Euclid and Chardon Rd. 1020 Euclid Avenue
Euclid, Ohio (Motery darbo Centras)

War Production-Manpower Committee
of Greater Cleveland

Suaikvota Valanda Gali Reikšti Mirtį Clevelandiečio Vaikino

PAGELBEKIT ATLIKTI DIDYJĮ DARBĄ

Tukstančiai ant tukstančių svarbių karo reikalais kalbėjimų atsibuna Long Distance vielomis kas dieną ir naktį. Kartais yra net ypatingi skubumai nekuriomis vielomis.

Kuomet jūsų šaukimas pasitaiko užpildytomis vielomis, jūs pagelbėsit Long Distance dalykų paskubėjimą jeigu kooperuosit kai ji sakys, "Please limit your call to 5 minutes".

Pirkit Daugiau War Bonds Pergalei!

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

LVS 1-mo Skyriaus
Susirinkimas

Svarbus Lietuvai Vaduoti Sąjungos 1-mo skyriaus susirinkimas bus laikomas penktadienio vakare, sausio 26, nuo 8:15 val., Dirvos redakcijoje. Nariai prašomi užsimokėti mokesčius, taipgi pasikvieskite kitus savo draugus įstoti į LVS.

Taipgi tuo pat atveju atlaikysime BLAF 68-to skyriaus susirinkimą, bus išduota nario kortelės, ir tt.

Kviečia Valdyba.

Iš Lietuvos Banko Metinio Susirinkimo

Sausio 18. Sv. Jurgio parapijos salėje įvyko metinis Lietuvos Taupymo ir Paskolos Draugijos (Lietuvų banko) šerinkimų susirinkimas.

Mitingas buvo gyvas ir šalinai trūkmingas, svarbiausia tik del vieno klausimo: direktoriai buvo padavę pasiūlymą nutraukti atstovų iš seniau veikiantį konstitucijos paragrafą kad įstaigos šerinkimas turintis daugiau kaip 20 akcijų negali balsuoti už daugiau kaip 20. Smulkesnieji šerinkimai kovoją kad šis paragrafas būtų pakeistas po senovės.

Diskusijos daugiau ejo del to kad tas pakeitimo pasiūlymas buvo ant spausdintų lakštelių pateiktas, atėjusieji į susirinkimą atliko balsavimą, o tik paskui pakelta tas klausimas svarstyti kai balsavimas buvo prašęs.

Tadai įnešimas negavo reikalingos dviejų trečdalių balsų daugumos ir todėl diskusijos buvo be reikšmės. Šerinkimai jau išanksto buvo susiagitave ta sumanyta atmeti.

Susirinkimą vedė direktorių tarybos pirmininkas Dr. J. T. Vitkus; sekretorius Jonas T. DeRichter skaitė protokolą ir patiekė visus raportus.

Istaiga dabar tvirtai stovi, kaip iš raportų ir iš spausdintų tekstų matyti. Kas tik nori gauti paskolą šiame banke ant mortgage gali lengvai gauti, nes pinigų turima pakankamai.

Bankas išaugo per pusantro milijono dolerių kapitalo.

Pirmas milijonas suaugti buvo sunkiausias, antrą daugiau 30 metų o dabar į tris metus paauko kita pusė milijono visai lengvai.

Rinkta keturi direktoriai ir laimėjo visi senieji: Izidorius Samaras, Juozas Bindokas, Jonas Ziaunis ir N. A. Wilkels.

Kiti 8 direktoriai yra: Jonas Botirius, Jonas Brazauskas, Jonas T. DeRichter, Petras P. Muliolis, Kazys O'Beil, A. M. Praskevicius, Juozas Urbšaitis, Dr. Jonas T. Vitkus.

BUVO SUZEISTAS

Alfredas J. Zorskis pranešė savo tėvams, Jonui ir Ijevai Zorskams, kad jis buvo sužeistas Prancūzijoje gelbstint kitus kareivius, ir gulėjo ligoninėje Anglijoje; dabar vėl sugrįžo į frontą. Jis apdovanojtas Purple Heart ženklu. Alfredas tarnauja medicaliniam korpuse.

SUSIRINKIMAS

Dr. Vinco Kadirkos Draugijos mėnesinis susirinkimas bus laikomas ketvirtadienio vakare, Vasario 1, nuo 7:30. Lietuvių salėje. Kviečiame visus narius ateiti į susirinkimą ir atsižinti konstitucijos knyges, į kurias bus įklijuota konstitucijos pataisa. Taipgi nepamirškite atsižinti pinigų užsimokėti duoklėmis.

Nut. rašt. I. Samas.

KALINIŲ SUMAŽĖJO

Karo sąlygose, Ohio valstijos kalėjime, Columbus, Sumažėjo kalinių skaičius 26 nuoš. 1940 metais buvo 8,753 kaliniai, o 1941 metų pabaigoje—6,680.

INCOME TAX BLANKOS

ir išpildymas dienomis ir vakarais

(Turi būti išpildytos prieš Kovo-March 15)

P. P. MULIOLIS 6606 Superior Ave.

Salės Bendrovės Mortgage Jau Išmokėtas

Lietuvių Salės Bendrovės šerinkimų metinis susirinkimas buvo laikytas pirmadienio vakare, sausio 22.

Sekretorius Chester G. Zuris savo raportuose pranešė jog salės mortgage jau baigtas mokėti, tuo budu salė pasidaro pilna šerinkimų nuosavybė. Prie to padaryta įvairių pataisyimų ir pagerinimų salėje ir klube.

Direktoriai išrinkta visi tie patys:

Chester G. Zuris, kuris daugiausia pasidarbavo salės biznio pakėlimui, gavo daugiausia balsų; po jo kiti: St. Mažanskas, J. P. Yuraitis, Jurgis Neuronis ir Edward Witkoff.

Pravesta inėsimas kad salės direktoriai iš savo tarpo rinktų ir klubo valdybą.

Atmokėtas mortgageus randasi pas sekretorių Chester G. Zuris. Prie to salė ir klubas turi biznio reikmenų ir kitokių turto už apie \$6,000.

Del to Bengždžio Priekaišto

Gruodžio 15 d. tulame laikraštyje tilpo užmetimas komisijai kuri rengė Kareivių Knygos Dedikacijos Vakarą Sv. Jurgio parapijos salėje. Gruodžio 10 d.

Visų pirma noriu pranešti kad i American-Lithuanian War Activity Komiteta priklausio ir kviečiami prisirašyti visi Clevelando Lietuviai, išskiriant bolševikus.

I mūsų "Honor Roll" knyga yra įrašomi visų Lietuvos vardai, ir vien tik Lietuvos, esančių militarinėje tarnyboje, ir kai šis komitetas turi parengti tikisi paramos nuo visu, nes ši organizacija yra viso Clevelando Lietuvos organizacija. Jei atėjo į Dedikacijos programą žmonių kurie nepriklauso prie Sv. Jurgio parapijos tai ne pirmą sykį tas atsitiko. Jie atėjo mūsų pakviesti, mes užkvietėm visus tėvus, gimines tu kurie turi iš savo šeimos suau, dukterį arba giminaitį militarinėje tarnyboje, ir programą patiko visiems, išskiriant "kai kuriuos žmones".

Komisija kuri darytavo to programo surengime taip pat nėra tokia kaip buvo tame laikraštyje aprašyta.

Mayoras Frank J. Lausche, dabartinis Ohio gubernatorius, tikrai buvo kvietas ir tikrai žadėjo dalyvauti toje dedikacijoje, ir jis savo laišku praneša komiteto pirmininkui prieštariškai negalėjimo priburti ir apgaileja kad sąlygos jam neleidė dalyvauti kaip jis originaliai buvo prižadėjęs.

Tas Mayoro Lausche laiškas kaip dokumentas randasi pas mane.

Jurgis K. Venslovas

Ar Aukavot Savo 10c?

Cuyahoga apskrityje "March of Dimes" vėjus varomas geru pasisekimu, ir kiekvienas prašomas prisidėti su savo dešimtuku ar daugiau. Vėjus tęsis iki sausio 31. Tie pinigai eina kovai su paralyzium. Ta kovą visoje šalyje vadovauja National Foundation for Infantile Paralysis, Inc.

Visame mieste, daugelyje įstaigų, yra vietos kur galima paaukoti dešimtukus; taipgi aukas renka draugijos ir klubai. Galima pirkti gimtadienio linkėjimo kortelės ir įsigyti su dešimtuku Prezidentui Rooseveltui į White House.

1945 KALENDORIAI
JAU GATAVI

Atiekit užsimokėti savo prenumeratą už 1945 metus ir pasiimti savo Kalendariorų. Dirvos ofisas atdaras iki 8 vakarais.

Jieško Daugiau Darbininkų Karo Darbams

Clevelando penkios valdiškos įstaigos pradėjo vėjų gavimui tuojau 8,700 daugiau darbininkų reikalingų į karą dirbtuves.

Clevelandas skaitomas viena iš kritiškų karų imonės sričių ir dabartiniu laiku užvilkinti tesiasi 10,000 kariškų užsakymų, kurie negalima išpildyti laiku del darbininkų stokos.

Lietuviai kurie nedirba karu reikmenų imonėse gali tuoj gauti karą darbą kreipdamiesi į USES artimiausį ofisą: 1242 West 3rd Street, 11926 Lorain Avenue, Euclid ir Chardon Road, 1029 Euclid Ave. (moterų samdymo centras).

TAKSŲ RAPORTAI

Šiuomi pranešame kad išpildom visokias "Income Tax" blankas atsargiai, gerai ir greitai. Turėdami blankų pildymo reikalingų kreipkitės:

8205 SUPERIOR AVE.
tarp 5—8 vakarais.

PADEKA

Šiuomi reiškiamė padėką visiems kurie ku nors prisidėjo prie laiduotuvių mūsų žmonos ir motinos, Elzbiotos Senkus, kuri mirė sausio 11 d., palaidota sausio 15, Kalvarijos kapinėse.

Acii Sv. Jurgio parapijos kunigams už patarnavimą, moterų draugijoms už dalyvavimą šermenyse, už gėles ir už mišias; taipgi acii giminėms ir draugams už jų jus prielankumą, už gėles, ir už dalyvavimą lydyjime į kapus, ir laiduotuvių direktoriui Della Jakubui už jos visą pasitarnavimą.

Vyras Petras Senkus, Dukterys: Mrs. Revelt, Mrs. Jakubs, Mrs. Beck.

PAREMIA LIETUVIUS

Alekas Banyas, rinkime parašų ant petičių, apsilankęs į Oasis Cafe, Inc., 7100 Wade Park av., iš savininko V. Goldstein gavo \$2 auką Lietuvos reikalams ir jis pagelbsti gauti daugiau parašų. Mr. Goldstein kas metą aukoja po kelis dolarius Lietuvos reikalams.

•OHIO Gubernatorius Frank J. Lausche, valstijos legislaturės posėdyje pasiūlė kad iš turimų valstijos rezervų būtų paskirta pusė pinigų, apie 46 milijonai dolerių, pokariniam netikėtiems valstijos reikalams ir darbams.

Valstija šiuo tarpu turi suėjusių fondų 131 milijoną dolerių, pirmą kartą visoje 140 metų valstijos istorijoje sugyventa tokie dideli rezervai.

25,000 KASDIEN NEDIRBA

Kaip surinktos žinios iš apie 99 nuoš. karu reikmenų dirbtuvių parodo, kasdieninis išlikimas darbininkų iš darbų yra tiesiog kenksmingai didelis — kasdien išlieka iš darbų po apie 25,000 darbininkų. Galima įsivaizduoti kiek daug lieka nepadaryta darbo. Mažame kokiam mieste, išeitų kad kasdien jo visi darbininkai nedirba per ištiesią metą. Jokio darbo tokiam mieste visai nebūtų padaryta.

•KARO vadovybė nuskyrus Ohio valstijai 839 slaugių kvotą šį metų pirmam pusmečiui ir valstijos Slaugių Sąjungos sekretorė praneša jog ta kvota bus išpildyta.

VYT. BACEVICIAUS KONCERTAS

Sausio 28, nuo 8 val. vakare, N. P. P. Sv. parapija rengia koncertą Mažajame Teatre, Public Auditorium, pianistui kompozitoriui Vytautui Bacevičiui. Koncerto pelnas eis naujos bažnyčios statymo fondui. Salėje sėdynės rezervuotos, tikietai po \$1.20, \$1.75, ir \$2.10. Patartina tikietus įsigyti išanksto. Gaunami naujos parapijos komitete.

Kviečia Rengėjai.

Poland Has Company

(From Herald-American, Chicago January 15)

The natural emphasis upon the tragic plight of Poland, as the result of the failure of the allied nations to vigorously oppose or even seriously protest violation of the Atlantic Charter by Soviet Russia in its dismemberment of the Polish nation, is leading to a further tragedy.

With so much emphasis on Poland, in fact, there is a tendency to forget the many other nations on the long growing list of nations similarly subjugated by Russia — in violation of the Atlantic Charter and without serious opposition or protest by the allies.

In the Baltic region, three formerly independent DEMOCRATIC nations — Latvia, Estonia and Lithuania — have been absorbed into the Russian empire without a vestige remaining of self-government or of "the people's right freely to choose the government and institutions under which as free men they are to live" of which President Roosevelt spoke in his annual message.

In the same region, Finland has been deprived of rich and vast territories by Russia with total disregard of the principle of self-determination.

In the Balkan region, Romania, Bulgaria and Yugoslavia have been made virtual provinces of Russia under Moscow-created puppet governments, and Hungary is being readied for the same fate.

Greece is still in the throes of a Moscow-instigated revolution.

Italy shows every evidence of a final emergence from its ordeal of defeat and occupation as a part of the Russian sphere of influence.

No informed observer of the trend of events in Middle Europe is so naive as to fail to see the same fate shaping up for Austria when the Russian armies move into that country, and for Czechoslovakia.

So it is not just Poland which is being destroyed by Russia and abandoned by the allies.

President Roosevelt said that "we shall not hesitate to use our influence to secure the fulfillment of the principles of the Atlantic Charter."

But WHERE are these fine principles to apply? Not in Poland, surely, or in Latvia or Estonia or Lithuania, or in Romania or Bulgaria or Yugoslavia.

WHERE Russia has already accomplished the unchangeable fact of subjugation.

Not in Finland, let us be sure, or in Hungary or in Austria or possibly even in Greece and Italy.

WHEN Russia has finally accomplished the same fact.

Does the "fulfillment of the principles of the Atlantic Charter" only apply where and when there is no limitation of either the acts or the aspirations of Russia?

That has been the undeviated course of events so far.

The grave danger in the emphasis upon Poland is that people who still have faith in the Atlantic Charter

Phone GA 6889

THOMAS
APPLIANCE

Taiso visokias Skaltiamas Mašinas, Valytojus, taipgi Prosus, su vieno meto garantija viso savo darbo.

Perka ir parduoda radio.

8820 Wade Park Avenue

Cleveland, Ohio

EXPERT RADIO
TAISYMAS

SULYG OPA KAINŲ Mes taisom Radios, Prosus, Vacuum Valytojus, Skaltiamas Mašinas, Rekordų Mainytojus, Taipgi Lempas. Visas darbas garantuotas. Perkam ir Parduodam Radios.

Elite Electrical Co.
1394 East 66th Street
Phone EN. 6504

will delude themselves that only ONE helpless nation is being excluded from its benefits at the behest of Russia—and as a sort of a sop to Russia.

The sombre truth of the matter is that Russia intends to digest and in grim fact IS DIGESTING all of Middle Europe—with a contempt for the Atlantic Charter which is only matched by our indifference to it.

Of course the "little" nations of the world are embittered and disillusioned.

To them, all the fine WORDS spoken in recent years and even repeated in recent days about self-government and self-determination have a hollow ring and are a mockery in the ears of men who have hoped for an edifice of world peace built on liberty and independence.

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

THE DIFFERENCE between being liberated by the democratic powers of the West and the totalitarian power of the East is the Listen to what a New York Times correspondent has to say in his cable from Istanbul, Turkey, after a six weeks stay in Russian occupied Bulgaria.

IN BULGARIA, he says, a virtual reign of terror prevails. Ordinary civil rights are almost nonexistent. Free speech and free press criticism is taboo. The vast majority of the people of Bulgaria are bitterly disillusioned over the

KAIMYNIŠKOS
UZEIGOS

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UZEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas

Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UZEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UZEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitinka kitu miestų pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar

Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

AMERICAN HEROES

While the SS William T. Coleman was moored beside an ammunition vessel, enemy planes set the latter afire. Radio Operator, James C. Huett, volunteered to sever the lines that held his ship as bursting bombs and blazing gasoline endangered the Coleman. Quickly he completed the hazardous operation for which he was awarded the Merchant Marine Distinguished Service Medal. His ship moved off to a safe distance; the ammunition ship sank. War Bond purchases pay for ships so badly needed to carry on this war.

U. S. Treasury Department

situation and ardently hope for early Allied action to establish a democratic, instead of a communist, regime.

SIMILAR conditions prevail, or will prevail, in all Russian occupied Eastern Europe, from Estonia, Latvia, Lithuania to Bulgaria.

Russia is riding a tiger — a tiger which dethroned Napoleon, is knocking off Hitler, and will knock off the Russians for a loop. Europe wants freedom and democracy, not terror and totalitarianism.

Such explosive conditions should not be allowed to grow and fester world's peace.

CHARLES and Frank Duryea built and successfully operated the first gasoline car in America, 1892.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriutojas

Atlieku geresnės rūšies darbą.

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telefonas POTomac 6899

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlieka:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BULJETUS ir kitokius.

Draugijos, biznierių, organizacijų, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskite mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

- Darbą Atliekam
- G E R A I
- G R A Ž I A I
- G R E I T A I

D I R V A

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

VYRAMS REIKMENYS
žiemos metui

KAKLARAIŠČIAI

Didžiausias pasirinkimas viliausių pavyzdžių ir marginių.

65c. 2 už \$1.25 — \$1 — 1.50

SWEATERIAI

Apsivelkami ir užsimaujami, vieno dydžio spalvų ir sudėtingi.

\$3.95 iki \$6.00

MARŠKINIAI

Paprastų vieno dydžio spalvų ir sporto marškinių, ilgom rankovėm.

\$3.95 — \$4.95

DIRŽAI

Tikros tvirtos odos diržai, vieno dydžio spalvų ir marginti.

\$1.00 — \$1.50 — \$2.00

PETNĖSOS

Visokių petnešų, austų, megstų su syntetiniu gumu.

\$1.00 — \$1.50

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniai

Čia galite įkeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraais